Milliyet
ÇOCUK
12 Mayıs 1980 ● Sayı: 19 ● 20 Lira

Her hafta
Milliyet
ÇİZGİ-ROMAN
dergisi
armağan ediyoruz

TEMEL REİS

AŞK

BANA BİR HAMBURGER ISMARLAR MISIN? KARNIM ZİL ÇALIYOR!!
ÂŞIK OLDUM! AŞIK OLDUM! AŞIK OLDUM!

EVET! AŞIK OLDUM!
ÇOK YAKIŞIKLI BİR DENİZCİYİ SEVİYORUM.
YAŞASIN!
YİPEUUU!

TEMEL, TEMEL!
HEMEN GİDİP ONU BULMALIYIM.

KOLLARINA ATILIP, ONU NE KADAR ÇOK SEVDİĞİMİ SÖYLEYECEĞİM!

TEMELCİĞİM, BEN GELİYORUM.
KALBİM AŞKINLA DOLU.

O DA... NE OLU..?
?
?

ÇABUK UZAKLAŞ BURADAN, BALIKLARI ÜRKÜTECEKSİN!
?
?
?
8-27
BUD HAGENDORF

Milliyet
ÇOCUK
DERGİSİ

Pazartesi günleri yayımlanır

12 Mayıs 1980

1980 / Sayı 19 / Sıra 363

Sahibi:
Milliyet Yayın A.Ş. adına
ERCÜMENT KARACAN

Genel Yayın Yönetmeni:
ÜLKÜ TAMER

Sorumlu Yazı İşleri Yönetmeni:
GÜL ÖNET

Teknik Yönetmen:
MEHMET İLKORUR

Adres:
MİLLİYET ÇOCUK DERGİSİ
Milliyet Yayınları
Basın Sarayı
Cağaloğlu
İstanbul

Abone ve Satış için Başvuru Adresi:
MİLLİYET GAZETESİ
Satış Servisi
Cağaloğlu
İstanbul

Abone Koşulları:
1 yıl: 1014 TL.
6 ay: 507 TL
Uçakla:
1 yıl: 1092 TL
6 ay: 546 TL
Yabancı ülkeler için ayrıca posta ücreti eklenir

Dizgi:
Milliyet Yayınları

Baskı:
Milliyet Ofset Tesisleri

Türkiye'de satış fiyatı:
20 TL
Kıbrıs'ta satış fiyatı:
25 TL

bizden size

SEVGİLİ çocuklar, bu dergi elinize geçtiği zaman Uçurtma Şenliği yapılmış olacak. Hepinizin iyi eğlendiğinizi umarak gelecek yılki şenliğe daha iyi hazırlanmayı dileyelim.

SİZE bu sayımızda Açık Oturum'un sonuncu bölümünü veriyoruz. Sizinle ilgili sorunları elimizden geldiğince değerlendirmeye çalıştık. Hepinizin bu Açık Oturumu okumanızın, kendi sorunlarınıza ilerde kendinizin çözüm getirmesi bakımından yararlı olacağı kanısındayız.

BU hafta, Karikatür Yarışmamızın sonuçlarını bulacaksınız. Böylece büyük bir yarışma da sonuçlanmış oluyor. Gelecek yarışmalarımızda hepinize şimdiden başarılar dileriz.

HALİT Kıvanç size Gölcük'te küçük dostlarla yaptığı bir söyleşiyi aktarıyor. Bir deniz kentinde oturup da denize girememekten yakınan bu kardeşlerinize hak vereceksiniz. Bir de, bu kışın şimdiye dek rastlanmayan bir biçimde uzun oluşundan yakınmalarına da... Ama artık yaz geldi sayılır değil mi?

Hakkı Özkan

BU hafta hepinizin çok sevdiği bir kahramanın serüvenleri son buluyor: Pıtırcık. Pıtırcık'ın yazarı Goscinny'nin zamansız ölümüyle bu sevimli tipin serüvenleri de yarım kaldı.

ÖYKÜNÜZ Hakkı Özkan'dan: "Sabah Saat Altıda". Hakkı Özkan size bir de "Uçurtma" öyküsü hazırlamıştı. Ancak bu sayıya yetişmediği için koyamadık. Gelecek hafta bu güzel "Uçurtma" öyküsünü severek okuyacaksınız.

Hepinize esenlik dolu bir hafta dileriz.

OKURUN SESİ

● AYLEN GÜMÜŞ (*Ankara*): Dergimizi çok beğeniyor ve severek okuyorum. Fıkralara da yer verirseniz sevinirim. Acaba reklamlar yerine Püskül ile Çilli'yi yayınlayabilir misiniz?

● GÜVEN SERT (*Çanakkale*): Dergimizi çok beğeniyorum. Çizgi-roman ve spor sayfalarını çoğaltırsanız sevinirim.

● NİLGÜN İNCE (*Yozgat*): Dergimizi beğeniyle okuyorum. Özellikle Okurdan Okura bölümünü çok seviyorum. Böyle bir bölüm yayınladığınız için sizlere teşekkürü borç bilirim. Başarınızın devamını dilerim.

● OKAN YILDIRIM (*Ankara*): Dergimizi ilgiyle okuyorum. Havacılıkla ilgili bilgiler verirseniz sevinirim.

● YILMAZ DALPESOĞLU (*Adana*): Dergimizi her hafta okuyorum. Benim gibi yüzmeyi bilmeyenler için, nasıl yüzülür öğretirseniz sevinirim.

● OSMAN NURİ ERTÜRK (*İstanbul*): Dergimizi çok beğeniyorum. Her sayısını özenle alıyorum. Kare bulmacayı biraz daha büyütemez misiniz?

UZAY ÇOCUKLARI

TEMBELLER ADASI

YAAA.. DEMEK KRAL ORDUYU TOPLUYOR!

KRAL ORDUYU MU TOPLUYORMUŞ.?

NEDEN ACABA?

BİLMEM BELKİ DE ORMANA SALDIRMAYI DÜŞÜNÜYOR..

AA.. VAA! DOĞRU... ORMANDA BOL YİYECEKLER VAR. ORMANI ALMALIYIZ..

HAKLISIN KARDEŞ. ORMANI ALIRSAK BİRBİRİMİZİ YEMEKTEN KURTULURUZ.

HAKLISIN KARDEŞ.. HERKESE DUYURALIM. KRAL EMİR VERDİ... TÜM HAYVANLAR ORMANA SALDIRACAK..

DUYDUN MU BUNDAN SONRA ORMANDA YAŞAYACAĞIZ.

ORMAN MI? AMA ORADA TEMBELLER YAŞIYOR..

TEMBELLERİN SONU GELDİ. KRAL SAVAŞ AÇMIŞ ORMANI ALACAĞIZ..

YAŞASIN KRAL.. HERKES SARAYA KOŞSUN...

YAŞASIN ASLAN KRALIMIZ..

NE OLUYOR KUZUM?

DUYMADIN MI? ORMANI ELE GEÇİRECEĞİZ..

GÜN BUGÜN SAAT BU SAAT, KRALIMIZIN EMRİ VAR. ORMANA SALDIRACAĞIZ..

SAYIN KRALIM. ORMANA YERLEŞMEMİZ GEREK..

ORASI BİZİM YURDUMUZ.. TEMBELLİK HASTALIĞINDAN KURTULMAK İÇİN AYRILMIŞTIK...

EVET ŞİMDİ HER ŞEY DEĞİŞTİ... İKİ AYAKLILAR UYANDI...

İNSANLAR UYANDIĞINA GÖRE KORKULACAK BİR ŞEY KALMAMIŞ..

KORKULACAK BİRŞEY YOK HA? YA DEDEMİN ANLATTIKLARI..

İNSANLAR UYANIKKEN DE SAKINCALIDIR..

HA-HA ASLAN KORKUYOR!

SUS TERBİYESİZ ASLAN KORKMAZ..

KORKUYOR İŞTE. ASLAN KORKUYOR...

KİM O BOZGUNCU? ASLAN KORKUYOR DİYEN KİM?...

BEN SÖYLEDİM NE OLACAK ?

ASLAN KORKUYOR DİYEN KİM ?

BU AYI YAVRUSU İŞİ BOZACAK..

BEN DEDİM BEN.. ASLAN KORKUYOR !

SUÇLU KİMSE ORTAYA ÇIKSIN . NASIL OLSA BULURUZ ONU...

BEN SÖYLEDİM BEEE... ASLAN KORKUYOR.

YANIT VERMİYORSUNUZ DEMEK.. SUÇLUYU ŞİMDİ BULURUZ BİZ.

BURADA KUZU KUZU OTURUYORUM SUÇU OLAN GOCUNUR..

HEY SEN .. SUÇLU AYAĞA KALK..

SANA SÖYLÜYORUZ, DUYMADIN MI ?

BEN Mİ ? YANILIYORSUNUZ . AĞZIMI BİLE AÇMADIM.. KUZU KUZU OTURUYORUM ŞURACIKTA..

SUÇLU O DEĞİL, BENİM.. YİNELİYORUM İŞTE, ASLAN KORKUYOR !

SUS BE AYI.. SEN SUÇLU OLAMAZSIN . ÇÜNKÜ ETİN YENMEZ. ÇOK AÇ KALIRSAK SANA DA BİR SUÇ UYDURURUZ..

DEVAM EDECEK

ÖYKÜ

SABAH SAAT ALTIDA

HAKKI ÖZKAN

ÇOCUĞU heyecanla bekliyordu kadın. Daha köşebaşındayken gölgesinden tanıdı. Koşup kapıyı açtı. Büyük bir merakla:

– Nerede kaldın, ne oldu? diye sordu.

– Tamam anne. İşe başladım bile, dedi çocuk, sevinçle.

Annesinin yüzü ışıdı:

– Yorulmuş görünüyorsun.

– Eh, tabii yoruldum biraz, dedi çocuk. Kapıdan içeriye girdi.

– İşin rahat mı bari? diye sordu kadın.

– Evet.

– Kaç kişi çalışıyorsunuz?

– Bizim kısımda üç kişi var. Öteki kısımlarda da birçok işçi çalışıyor.

– Büyük yer desene.

– Büyük ya.

– İyi insanlar mı bari?

– Patron iyi adama benziyor. Bugün gider gitmez bana işbaşı yaptırdı. Çırağa gereksinimleri varmış anlaşılan. Usta, yapacağım işleri gösterdi. O kadar ağır sayılmaz. Sonra işi öğrendim mi param da artacak anne. Patron öyle söyledi. İlerde iyi bir oparatör olabilirmişim.

– Oparatör mü? diye annesi hayretle sordu.

– Makinada yazı dizen ustalara öyle diyorlar anne. İsmi bile güzel değil mi?

– Yorucu iş değil mi? diye az önceki sorusunu yineledi annesi.

– İş makinanın başında oturularak yapılıyor. Akşama kadar yazı yazmak güzel değil mi anne?

– Sen okumayı zaten seversin.

– Severim elbette. Daktilo gibi bir makina. Ama daktilo gibi küçük değil, kocaman. Tuşlara basınca kasalardan pirinçten harfler dökülüyor, satır oluyor, potadan kurşun akınca kalıplar satır haline geliyor. Sonra satırlar bir araya gelince...

Çocuğun sözünü kesip:

– Karnın aç mı? diye sordu annesi.

– Aç anne.

– Ben de yemeğini hazırlamıştım.

Annesi, küçük bir bakır sini içinde bir tabak yemekle birkaç dilim ekmek getirip çocuğun önüne koydu. Çocuk, yemek için mindere diz çöküp oturmadan, ellerini, ayaklarını yıkadı. Sonra annesinin her zaman uyarmasına rağmen büyük büyük lokmaları atıştırmaya başladı. Bir taraftan da çalıştığı yeri, orada çalışanları anlatıyordu ağzındaki kocaman lokmaları çiğnerken.

– Kısa zamanda işi öğrenmeye çalışacağım. Bak göreceksin nasıl başarılı olacağım anneciğim.

– Elbette olacaksın, dedi kadın.

– Öteki çalıştığım yerdeki insanlara benzemiyor bunlar.

Gözlerinden, süzülmüş yüzüne yayılan bir acının izleri geldi geçti.

– Yalnız sabahları işe biraz erken gideceğim. Onun için erken yatacağım. Erkenden potayı yakıp espasları silmem gerekiyor. Ustalar geldiğinde makina hazır olacak...

Çocuk, espas nedir, pota nedir diye anlatırken, tıpkı kendisininkilere benzeyen çocuğun iri yeşil gözlerine bakıyordu. Çocuk, daha onikisini yeni bitirmişti. Onüçünü sürdürüyordu. Evlenmeden önce, evlendikten sonra, kaç kez kocasıyla konuşmuşlardı, bir çocukları olursa onu okutacaklar, ya doktor ya da mühendis yapacaklardı. Oysa baba trafik kazasında ölünce, çocukla ortada kalmışlardı. İyi ki bir konduları vardı başlarında. Ya kira mira vermek zorunda kalsalardı. Kocası ölünce ne yapacağını şaşırmıştı. Çocuğu okutmak istiyordu ama gücü yetmiyordu. Zaten ilkokulu da bitirmişti. Bir tanıdıkları aracılığıyla bir dokuma fabrikasına vermişlerdi, ama gecesi gündüzü belirsiz bir işti. Çocuk kısa zamanda zayıflamış, bitmişti. Çocuk buna rağmen şikâyet etmiyor, hayat

zorunluluklarını biliyordu ama ustalardan birinin acayip davranışları, ananın, çocuğu oradan almasına yetmişti. Bu işi bulunca...

– Kaç para verecekler, patron sana söyledi mi?

– Söyledi. İlk hafta için yüz lira verecekler. Sonra artacak...

– Dikkat et işine. Çabuk öğren oğlum, dedi kadın. Oğlunun sarı saçlarını okşadı.

– Elbette işime dikkat edeceğim anne.

– Yemeğini yer yemez yat.

– Yatacağım.

– Erken kalkacaksın. Ben de bir iş bulsam çok iyi olacak.

– Ben işi öğreneyim.

– Şimdilik yapacak birşey yok, dedi kadın, çaresizlikle. Küçücük odanın dört duvarına baktı gereği varmışçasına, küçük, kırpıntı dolu yastıklara, minderlere, çocukla beraber yattıkları divana göz gezdirdi. Perde aralıklarından bol yıldızlı gece görünüyordu.

– Ben bu işi öğreneyim sana bakarım anne. Sana iş yaptırtmam. Seni hiç çalıştırmam.

– Elbette bakarsın. Oturtursun evde.

– Çabucak öğrenirmişim dikkat edersem. Usta öyle diyor.

– Öğrenirsin elbette.

– Bugün çok dikkat ettim. Usta aferin dedi. Potayı dolu tuttum. Kurşun attım. Bana bugün öğleyin bir salkım üzüm verdi. Bir müşteri de çay ısmarladı. Ağır formaları aşağıya, makina dairesine taşıttıklarını, bir iki kere azarladıklarını söylemedi.

– Benden önceki çırak kurşunları çalmış. Yakalamışlar. Hapse atmışlar.

– Sakın sen öyle birşey yapayım deme.

– Hiç yapar mıyım anne!

Yemeğini bitirdi. Annesi sofrayı toplarken kalkıp ellerini yıkadı

muslukta. Soyundu. Doğru yatağa girdi, yorganı üstüne çekmeden:

– Beni erken uyandır anne, dedi.

– Yedide uyandırayım mı?

– Hayır. Altıda...

– Çok erken değil mi? Biraz daha uyusan...

– Söyledim ya. Potayı yakacağım, espasları sileceğim. Makina hazır olacak, ustalar gelinceye kadar... Eğer saatinde yatmazsam işten atarlar sonra... Yol uzun. Vasıta bulmak zor.

– Hadi uyu artık. Sabahleyin erken kalkacaksın.

– Yedide mutlaka iş yerinde olmam gerekiyor. Herkesten önce.

– Hadi şimdi uyu. Uyandırırım seni vaktinde. Merak etme, dedi annesi.

– Daha önce bir çırağı işe erken gelmiyor diye çıkarmışlar.

– Ben seni saat altıda uyandırırım.

– Bu işte iyi para varmış, öğrenince... Ben kısa zamanda öğreneceğim.

– Hadi uyu yavrum.

– Ben çok para kazanınca senin çalışman gerekmez.

– Kadın gülümsedi, çocuğun sarı saçlarını okşadı:

– Sabah saat altıda uyanacaksın, hemen uyusan iyi olur, dedi.

– Elimize çok para geçince istediklerimizi alırız.

– Elbette oğlum. Uyu. Ben seni uyandırırım.

– Sana en güzel entariler, mantolar alacağım. Kışın birçok odun. İstediğin kadar at sobaya. Üşümeyiz. Bana da bir bot alırız değil mi anneciğim?

– Alırız, dedi kadın. Yüzündeki düşünceli gülümsemeyle oğluna baktı.

– Bir de bisiklet. Ne söyleyecek diye annesinin yüzüne baktı.

– Onu da alırız. Haydi uyu bakalım. Erken kalkacağını unutma.

– Yaşa sen anneciğim.

– Eğer hemen uyumazsan sonra alamayız söylediklerini.

– Çok haklısın anneciğim.

– Gözlerini kapa şimdi.

– Kapatıyorum.

Kadın, çocuk gözlerini kapamadan önce usulca yanağından öptü. Çocuk, tatlı bir gülümsemeyle gözlerini kapadı.

Kadın:

– Altıda, dedi, altıda, altıda, altıda, altıda...

Yoldan geçen birilerinin iri ve korkutucu gölgeleri bir an odayı doldurdu sonra kayboldular.

Pencereyi aralayıp mavi ile kara arası geceye baktı. Gökyüzü suskun ama ışıl ışıldı...

halit kıvanç SIZLERLE

GÖLCÜK'TEN NOTLAR

BABA oğluna kocaman bir ot demeti vermiş.. Kuru otlardan bir demet.. "Bunları koparı" demiş.. Koparamamış. Demeti geri almış, öteki çocuğuna uzatmış. O da koparamamış. Üçüncü çocuk da koparamayınca, baba demeti almış, çözmüş ipini.. Kuru ot saplarını bir bir ayırmış. Her ayırdığı tek otu koparmaya başlamış. Kolayca kopmuş hepsi.. Dönmüş çocuklarına: "Bakın, demiş, gördünüz mü? Hepsi bir arada olunca yani elele verince, birbirine sarılınca koparılamayacak kadar güçlü oluyorlar. Ama bir ayrıldılar mı, tek başlarına kaldılar mı, kolayca kopuyor, eziliyor, parçalanıyorlar. İşte siz de kardeşlerinizle, arkadaşlarınızla elele verirseniz, sizi kimse koparamaz. Bir arada olursanız, güçlenirsiniz. Birbirinizden koparsanız, tek tek zayıflar kolayca koparsınız."

ÇOCUKLUĞUMDA bir yerlerde okumuştum bunu.. Yaşam boyu da sık sık aklıma geldi. Çünkü minik öyküdeki babanın söylediklerini haklı çıkaran çok olaya, çok örneğe rasladım. Geçenlerde İzmit Körfezi çevresine düştü yolum.. Bir süre Gölcük'te, bir süre Değirmendere'de kaldım. Gölcük'te rasladığım iki kardeş, işte bana az önce anlattıklarımı anımsattı. Burak'la Koza iki sevimli kardeşti. Burak 13 yaşında ortaokul 2'deydi. Koza ise 10 yaşında, ilkokul 4'te.. Biz konuşurken sonradan etrafımızı başka küçükler de aldı. Örneğin Koza'nın sınıf arkadaşı Atınç Özmusullu gibi.. Boş zamanlarını nasıl değerlendirdiklerini öğrenmek istedim. "Müzikle" dedi Burak.. Korodaymış. Mandolin çalarak başlamış müziğe.. Şimdi ise birçok çalgıyı çalabilecek düzeye gelmiş. "Beste de yaptık" dediğinde hayretim büyük oldu.

– Beste mi?

– Evet...

– İyi ama "Beste de yaptık" dedin. Kiminle?

– Kardeşimle birlikteydik. Ben bir şarkı yapamaz mıyım, diye düşünürken Koza yardımıma yetişti. Bir kitap karıştırdı. Bir şiir buldu. Boş tellerde gezinip bazı sesler çıkardım. Sonra birlikte söylemeye başladık. Epey çalıştık ama sonuca da vardık. Bazı arkadaşlarımıza dinlettik. Beğendiler. Şarkının bir bölümünü ben söylüyorum, bir bölümünü kardeşim.. Çalması da benden tabii.. Bu bir başlangıç oldu. İlerde başka şarkılar da bestelemek istiyoruz.

Ağızdan yani çalgısız söylediler biraz. Hiç de fena değildi. Besteden de güzel olanı, iki kardeşin işbirliğindeki güzellikti. Pek çok kardeşe örnek olsun isterim bu güzellik...

GÖLCÜK'TE küçük dostlarla söyleşirken, "Eeee, dedim, 1979 bitti. Uluslararası Çocuk Yılı da gitti."

Yüzüme baktılar hepsi.. Öyle bir baktılar ki.. Beğenmemiş gibiydiler. Hani söyleyecekleri vardı bu konuda.. Gölcük Ortaokulu 1'den Meltem Özarar özetledi düşündüklerini: "Çocuk Yılı diyorsunuz.. Neredeydi Çocuk Yılı? Çocuk Yılı, doğrusunu söylemek gerekirse, Çocuk Yılı, Çocuk Yılı diye diye lafla geçti. Biz bir şey anlamadık Çocuk Yılı'ndan çocuk olarak..."

Öteki çocukların ortak görüşüydü bu: "Çocuk Yılı bitti mi? Gitti mi? Geldiğini anlıyamadık ki, gittiğini farkedelim."

Ama Gölcük'lü küçüklerin ortak derdi, deniz'di. Her yanı deniz Gölcük'te denize girmek pek zevkli ve pek kolay değildi. "Sözüm ona, burası bir deniz kenti" diyorlardı, "Ama pek temiz değil denizimiz.. Ya mazot olur ya da.. Temiz değildir işte.. Bu kış borular patladı. İskele yıkıldı. Bakalım önümüzdeki yaz nasıl gireceğiz denize?"

Sonra biri gülerek ekledi: "Tabii yaz gelirse.."

Hep birlikte güldük.. Doğruyu söylemişti çünkü.. Ne uzun kıştı bu..

KARİKATÜR YARIŞMASI SONUÇLARI

İsmail Gülgeç, Mıstık ve Altan Erbulak'tan kurulu karikatür jürimiz on kardeşimizin yapıtını ödüllendirdi

Bir, "Büyük Yarışmamız" da burada sona eriyor sevgili okurlarımız. Yarışmamıza Türkiye'nin dört bir yanında oturan kardeşlerimiz, birbirinden güzel yapıtlarını gönderdi. Yarışmamızın dört dalında da (resim, şiir, öykü ve karikatür) jüri üyeleri yapıtlarınız arasından birinciyi, ikinciyi ya da üçüncüyü seçerken epey güçlük çekti. Sonunda birinciliği her dalda, birçok kardeşimize dağıttı...

"Milliyet Çocuk Dergisi" bu tür yarışmaları sık sık düzenleyerek, geleceğin genç sanatçılarını ortaya çıkarmaya çalışacaktır. Yarışmamızı ilk kez sizlere ilân ederken de söylediklerimizi yineleyelim:

"Bizlere çok güzel yapıtlar gönderiyorsunuz. Aranızdan çok başarılı sanatçılar çıkacağına inanıyoruz..."

İleride düzenleyeceğimiz başka yarışmalarda buluşmak üzere hepinize güzel günler, başarılı çalışmalar dileriz.

DERGİMİZ resim ve karikatür yarışmaları düzenledi. Bu yarışmalara katılan yapıtları seçen jüride ben de vardım. Daha önceki yıllarda da, çeşitli kuruluşların açtıkları yarışmaların, birçoğunda jüri üyesiydim.

Geçmiş yıllardan bu yana yapılan hemen tüm yarışmalardaki ortak noktalar dikkatimi çektiği için bu yazıyı yazmak gereğini duydum.

Genellikle karikatür yarışmalarına pek çok kopya karikatür geliyor. Yabancı, yerli basından alınmış bir yığın oluşturuyorlar. Öyle ki içlerinde daha önce dergimizde çıkmış olanlar bile var.

Anne babalar, ağabeyler, ablalar kolları sıvıyorlar, çocuklarının, kardeşlerinin yarışmada birinci olabilmesi için çabalıyorlar. Ya da bir tanıdık, yaklaşıp fısıldıyor kulağıma, — Aman benim çocuk yarışmaya katıldı, haberin olsun."

"— Güler misin, ağlar mısın?" diyorum kendi kendime. Yahu haketmediği başarıyı nasıl verebiliriz kişiye? Böyle bir davranış başkalarının hakkını hiçe saymak, olmaz mı?

Bu birincilik sözüne de oldum olası aklım ermedi. Yarışma değil mi? Gelin şu dünya güzeli yarışmasını bir eleştirelim. Hani güzel kızlar arasında yarışma yapılıp dünya güzeli seçiliyor ya... Hep düşünürüm. Dünya güzeli seçilen kız gerçekten öyle mi diye? Elbette değil. Yarışmaya girmemiş ondan güzel kimbilir ne kadar çok kız vardır yeryüzünde. Birinci olan kız, o yarışmada jüri denilen topluluktan en çok oy alan kişi. Demek ki onların güzellik anlayışına göre bir seçim bu.

Sanatsal yarışmalarda da bu kural geçerli. Biz jüri üyeleri, görüşleri, duyguları değişik kişilerden oluşuyoruz. Bizim birinci dediğimiz bir yapıt belki de başka bir jüriden derece bile alamayabilir. Uluslararası yarışmalarda bunun örneklerini gördüm. Toplum da bir çeşit jüridir sanatçı için. Toplumun beğendiği bir sanatçı, günün en tanınan kişisi olurken, köşesinde sessizce çalışan bir başkası hiç tanınmayabilir. Ama gelecekte o sessiz kişi tarihe geçer, öteki unutulabilir.

Böyle örneklerle doludur tarih. Örneğin büyük müzikçi Bach, aynı çağda yaşayan Telemann kadar tanınmıyordu. O çağın kişileri Telemann'ı daha üstün sayıyorlardı. Oysa günümüzde Bach müzikçilerin babası diye bilinir. Telemann'sa uzun süre unutulmuş, şimdilerde yapıtları zaman zaman seslendirilmeye başlanmıştır.

Büyük İtalyan ressamı Modigliani, açlıktan öldü. O çağın kişileri anlayamadılar onu. Oysa sanat tarihinde güçlü bir yeri var. Bunlara benzer çok örnek verebiliriz.

Bir karikatür yarışmasında birincilik kazanan bir çocuk, katıldığı ikinci yarışmada dereceye girememişti. Sonradan öğrendim! Öylesine yıkılmıştı ki, caymış karikatür çizmekten. Bir kere birinci olunca hep birinci olunur sanmış. Çok üzüldüm.

Bu gibi örnekleri gözönünde tutan arkadaşlarımız caydılar yapıtlara birinci, ikinci gibi numaralar vermekten. Beğendiğimiz yapıtlara başarı ödülü verdiler. Bu tutumumuz bile doyurmadı bizleri. Nedeni şu: İyi niyetle, yürekten çalışan kişileri başarılı sayıyoruz. Bugün başarı kazanamayanlar, yarın da kazanamayız diye düşünmesinler. Bu yarışmada başarı listesine girenler de başka yarışmalara giremeyebilirler. Böyle olaylar kimseyi kırmamalı. Asıl başarı, kişinin sürekli çalışmasından ürettiği yapıtların tümünü kapsar.

Anne, baba ve kardeşlerin, çocukları ille de dereceye girsin diye aşırı uğraşta bulunmaları hem yersiz, hem de yanlıştır. Pekiyi diyeceksiniz. Yarışmalar olumsuz uğraşlar mıdır?

Tam tersine yarışmalar, insanları, milletleri, birbirlerine yaklaştıran, tanıtan, sevdiren, coşku veren, olumlu uğraşlardır. Ben yarışmalara katılmaktan yanayım. Ama ille de birinci olmaktan yana değilim. Özellikle karikatür yarışmalarına katılacaklara önerim:

Kendi düşüncelerini yansıtan yapıtlarını temiz beyaz kâğıtlara çini mürekkebi, ya da siyah flomasterle (ispirtolu kalem de olur) anlaşılır biçimde çizmeleridir. Kurşun ya da tükenmez kalemle çizilenler, güzel yapıtlar olsa bile yarışmaya katılamazlar. Kopya yapıt göndermek yanlıştır.

Siz hiç başkasının ayaklarıyla koşan atlet gördünüz mü?

MIS TIK

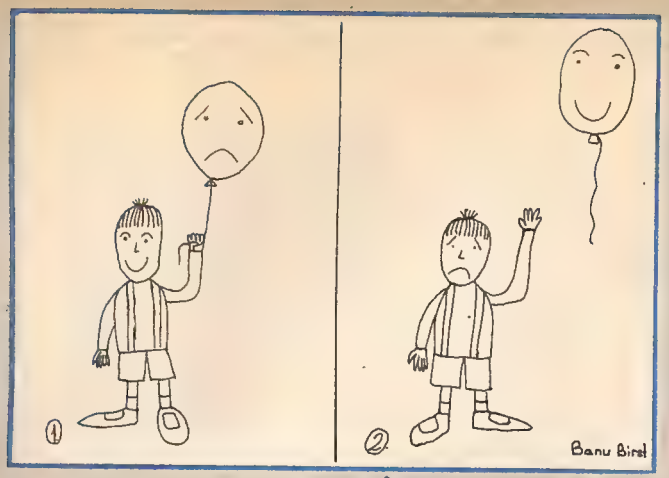

BANU BİRET

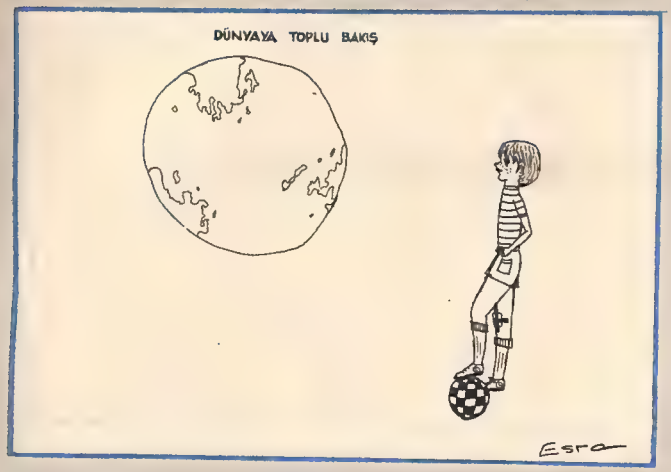

ESRA AKİN

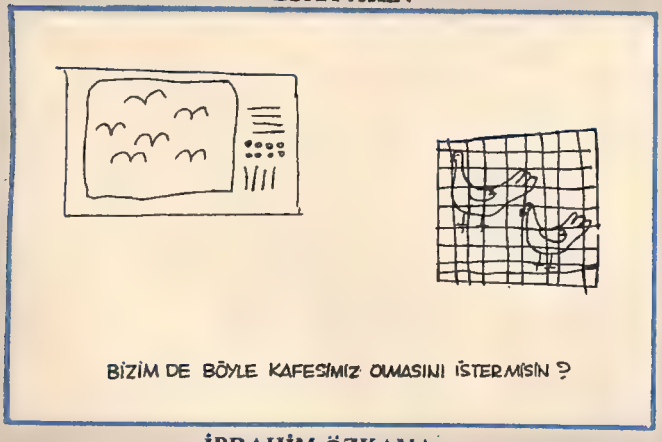

İBRAHİM ÖZKAYA

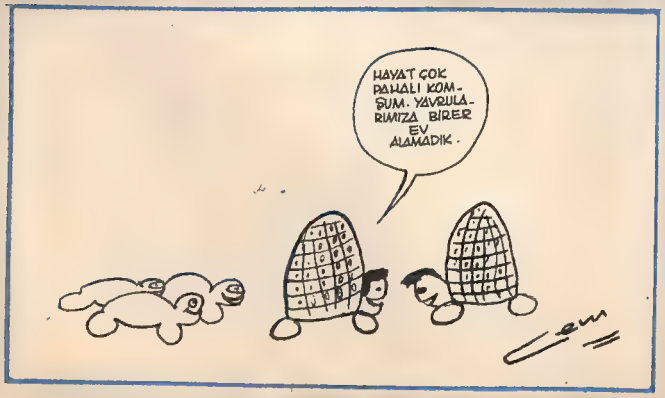

CEM BEKÜOĞLU

ZARİFE GÜRBÜZ

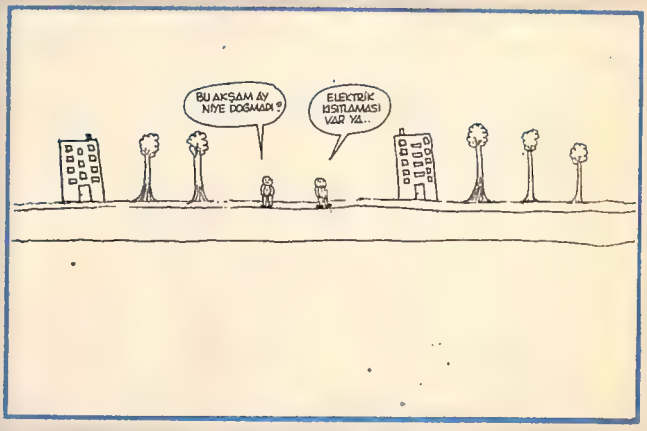

AYDIN KUNTAY

TUNGA KIYAK

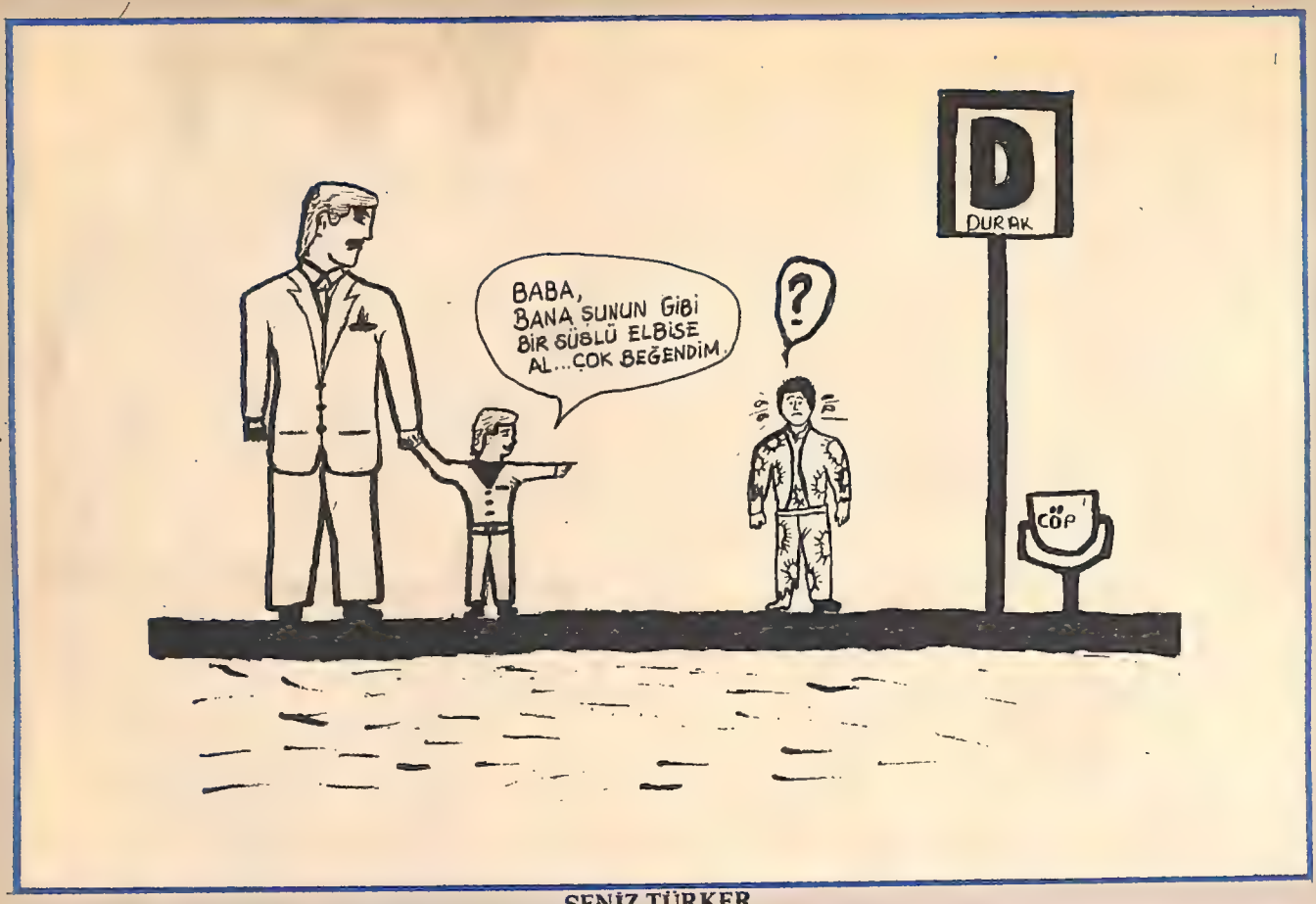

ŞENİZ TÜRKER

SÜLEYMAN ALATAŞ

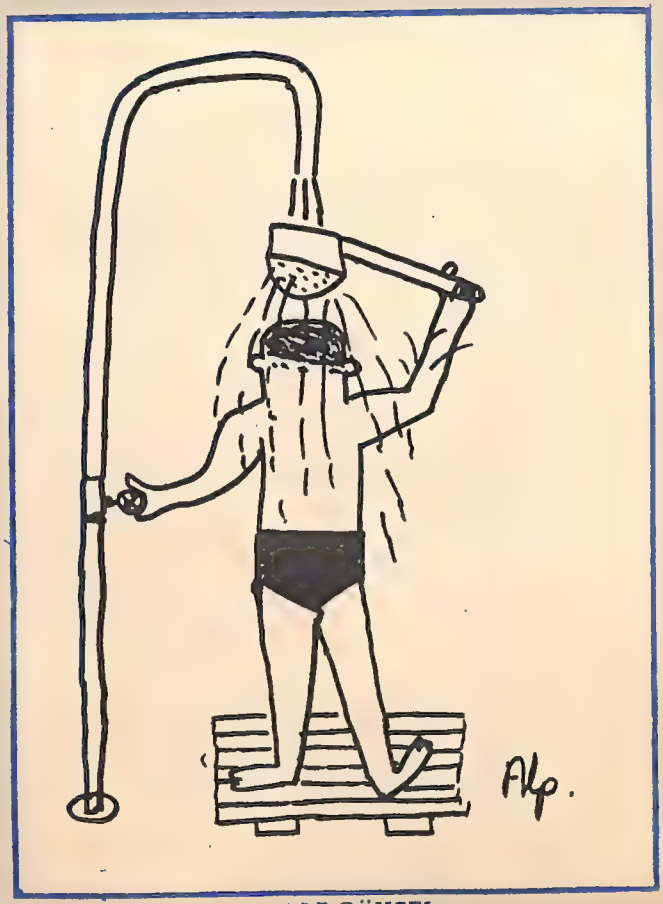

ALP GÖKSEL

FIKRALAR

BİLMECE

Adam oğluna bir soru sordu:

— Oğlum, inek kuyruğunu neden sallar?

Çocuk muzipçe gülerek yanıtladı:

— Kuyruk ineği sallayamaz da ondan.

AMERİKA

Öğretmen coğrafya dersinde sınıfta sözlü yapıyordu. Not defterine bakıp durumu en zayıf olanları kaldırıyor ve onlara çok kolay sorular soruyordu. Dersin bitimine on dakika kala sınıfın en tembel ve en yaramazlarından birini derse kaldırdı. Öğretmen birkaç soru sordu ama öğrenci hiçbirini yanıtlayamadı. Bunun üzerine öğretmen ona en iyi bildiği konuyu anlatmasını söyledi. Çocuk başladı Amerika'yı anlatmaya. Beş dakika konuştu ve bitirdi.

Öğretmen gülerek:

— Peki Ahmet şimdi bir başka bildiğin yeri anlat da sana on vereyim, dedi.

Ahmet bir süre düşündü, sonra:

— Amerika'yı bir kez daha anlatabilir miyim? diye sordu.

TEŞEKKÜR

Murat bir gün halasına gitti. Halası Murat'ı çok seviyordu. Hiç çocuğu olmamıştı. Murat'a çeşitli yemişler ikram etti. Sonra:

— Geçen gün gönderdiğim armağanları beğendin mi? diye sordu.

Murat:

— Evet halacığım çok teşekkür ederim, dedi.

— Teşekküre değmez. Sana daha iyilerini alacağım.

— Ben de armağanın değersiz olduğunu söyledim ama annem halana teşekkür et diye tutturdu.

GEREÇLERİMİZİ KENDİMİZ YAPALIM

RAF

EV KEDİSİ İLE ORMAN KEDİSİ BİR ARADA

Kaplanlar ve kediler aynı soydan gelmelerine karşın, yaşadıkları ortamlar yüzünden değişik yaradılışta oluyorlar.

Kediler insanlarla evcil bir yaşam sürerken, kaplanlar ormanda vahşi bir yaşamda savaşım vermek zorundalar.

Ancak gene de bu hayvanlar bir arada galiba insanlardan daha rahat yaşıyabiliyor, anlaşabiliyorlar.

Fotoğrafta da bunun ilginç bir örneği var. Frankfurt Hayvanat Bahçesi'nin yavru kaplanı ile minik kedisi fotoğrafçılara poz verirken adeta biz insanlara ders verir gibiler, değil mi?

PITIRCIK'IN SERÜVENLERİ

Yazan: GOSCINNY Türkçesi: YÜVET KANETTİ Resimler: SEMPE

TOMBALA

ÖĞRETMEN, bugün dersin sonunda, okulun bir tombala düzenlediğini, söyledi, Dalgacı'ya da tombalanın bir çeşit piyango olduğunu açıkladı. Numaralı biletler satılacaktı, sonra piyangodaki gibi kura çekilecekti, çıkan numaraya bir armağan verilecekti, bu armağan da bir bisiklet olacaktı.

Öğretmen, bilet satarak toplanacak paralarla mahallenin çocuklarına bir spor alanı yapılacağını söyledi. Biz meseleyi çok iyi anlayamadık, çünkü zaten, içinde bir sürü spor yaptığımız müthiş bir boş arsamız var bizim. Üstelik o arsada bir de müthiş, eski bir otomobil var. Tekerleği kalmamış artık ama biz yine de onunla çok eğleniriz. Merak ediyorum, yeni spor alanına da bir otomobil koyacaklar mı acaba? Ama tombalanın hoş yanı şu: Öğretmen masasından bir sürü küçük tomar çıkardı:

— Çocuklar, bu tombalanın biletlerini sizler satacaksınız, dedi. Hepinize birer tomar vereceğim. Her birinde 59 bilet var. Her bilet bir frank. Bu biletleri ailenize, arkadaşlarınıza ve hatta, niye olmasın, yolda rastladığınız adamlara ve komşularınıza satacaksınız. Hem, kamu yararına çalışmanın verdiği mutluluğu duyacaksınız, hem de utangaçlığınızı yenerek cesaretinizi kanıtlayabileceksiniz.

Öğretmen, Dalgacı'ya kamu yararının ne olduğunu anlattı, sonra her birimize birer tombala tomarı verdi. Biz çok hoşnuttuk.

Okul çıkışı numaralı biletlerimizle kaldırımın üstünde toplandık. Gümüş, bütün biletleri çok zengin olan babasına satacağını söyledi.

— Öyle mi? dedi Sırım. Buna oyun bozanlık derler. Asıl oyun, biletleri hiç tanımadığınız insanlara satmak. Girgir olan bu.

— Ben biletlerimi bakkala satacağım, dedi Lüplüp. Çok iyi müşterisiyim, reddedemez.

Ama çoğunluk, Gümüş'le aynı fikirdeydi. En iyisi biletleri babalarımıza satmak. Sırım çok yanıldığımızı söyledi ve yoldan geçen bir beye yaklaştı. Ona biletlerini uzattı ama adam durmadı bile. Hepimiz evlerimizin yolunu tuttuk. Dalgacı dışında. O, bilet tomarını sırasında unuttuğu için okula döndü.

Elimde bilet tomarımla koşarak eve geldim.

— Anne! Anne! diye bağırdım. Babam burada mı?

— Uygar bir insan gibi giremez misin eve? diye sordu annem. Hayır, baban evde değil. Ne istiyorsun babandan? Yine bir yaramazlık mı yaptın?

— Hayır canım, bize spor alanı yapmaları için biletlerimi satın alacak. Böylece bütün mahallenin çocukları spor yapabilecekler. Alana belki bir otomobil de koyacaklar, kazanana bir bisiklet veriyorlar ve buna tombala deniyor, dedim.

Annem şaşkın gözlerle suratıma baktı, sonra:

— Anlattıklarından hiçbir şey anlamadım Pıtırcık. Babanla halledersin bu meseleyi, dedi. Şimdi odana git ve derslerini yap.

Hemen odama gittim çünkü annemin sözünü dinlemeyi çok severim, sorun yaratmamamdan hoşlandığını da bilirim. Sonra babamın geldiğini duydum, elimde bilet tomarımla koşarak yanına gittim.

— Baba! Baba! diye bağırdım. Biletlerimi satın almalısın. Bir tombala düzenlediler, alana bir otomobil yerleştirecekler böylece spor yapabileceğiz.

— Nesi var, anlayamadım? dedi annem. Eve her zamankinden daha sinirli geldi. Okulda bir tombala düzenlediklerini sanıyorum. Galiba sana da bilet satmak istiyor.

Babam başımı okşayıp güldü.

— Tombala mı? Çok hoş, dedi. Benim zamanımda da okulda bir sürü tombala düzenlemişlerdi. En çok bilet satan çocuğa bir armağan verilirdi, her seferinde de armağanı ben kazanırdım. Doğrusunu söylemek gerekirse, hiç utangaç bir çocuk değildim, biletimi satmadan adamların yakasını bırakmazdım. Peki delikanlı, kaça satıyorsun biletlerini?

— Bir franka, dedim. Elli bilet olduğuna göre, hesapladım, elli frank vereceksin.

Bilet tomarını babama uzattım ama babam tomarı almadı.

— Benim zamanımda daha ucuzdu, dedi. Peki, ver bakalım bir bilet.

— Yok, daha neler. Bütün tomarı alacaksın, tek bir bilet değil. Gümüş, babasının bütün tomarı satın alacağını söyledi, hepimiz de aynı şeyi yapmaya karar verdik.

— Gümüş'ün babasının yaptığı beni ilgilendirmez, dedi babam. Ben senden tek bir bilet alırım, istemezsen de hiç almam. İşte bu kadar.

— Ama haksızlık bu! diye bağırdım. Bütün babalar satın alıyor da sen niye almıyorsun?

Sonra ağlamaya koyul-

dum. Babam çok kızdı, annem koşarak mutfaktan geldi.

— Yine ne oluyor? diye sordu annem.

— Çocuklara nasıl böyle bir şey yaptırdıklarını anlamıyorum, dedi babam. Dilenci olsun diye okula vermedim oğlumu. Hem sonra, bu tombalalar o kadar yasal bir iş mi bakalım? Şeytan diyor ki hemen okulun müdürüne telefon et.

— Biraz sakin olmanızı rica edeceğim, dedi annem.

— Ama sen bana tombala biletleri sattığını ve müthiş bir satıcı olduğunu söylememiş miydin? dedim ağlayarak. Neden başkalarının yaptığını benim de yapmaya hakkım yok?

Babam alnını kaşıdı, oturdu, sonra beni dizlerine doğru çekti:

— Tabiî Pıtırcık, ama aynı şey değil bu. Bizden, başımızın çaresine bakmamız isteniyordu. Bu iş, bizi yaşamın çetin kavgalarına hazırlayan iyi bir antrenmandı. Bize "Hadi git bunları babana sat" demiyorlardı...

— Ama Sırım tanımadığı bir adama bilet satmayı denedi, adam durmadı bile, dedim.

— Kim sana tanımadığın adamlara gitmeni söylüyor? dedi babam. Neden komşumuz Sivrikulak'a gitmiyorsun?

— Utanıyorum, dedim.

— Öyleyse ben de seninle gelirim, dedi babam gülerek. Nasıl ticaret yapıldığını göstereceğim sana. Biletlerini unutma.

— Geç kalmayın, dedi annem. Yemeği hazırlıyorum.

Bay Sivrikulak'ın kapısını çaldık. Kapıyı bay Sivrikulak açtı.

— Vay, dedi bay Sivrikulak. Pıtırcık'la şey gelmiş.

— Size bir tomar bilet satmaya geldim. Bir tombala için. Bize bir alan yapacaklar biz de spor yapacağız içinde, biletler de 50 frank, dedim bay Sivrikulak'a çarçabuk.

— Sen çıldırdın mı oğlum? dedi bay Sivrikulak.

— Ne oluyor Sivrikulak? dedi babam. Her zamanki cimriliğin mi seni böyle konuşturuyor, yoksa paran mı yok?

— Söylesene şey, insanların evine gidip dilenmek yeni moda mı? dedi bay Sivrikulak.

— Zaten bir tek sen, bir çocuğun hatırını böyle kırabilirsin dedi babam.

— Çocuğun hatırını kırmıyorum. Yalnızca sorumsuz anneyle babasının kötü yola sevkettikleri bir çocuğu kurtarmaya çalışıyorum, dedi bay Sivrikulak. Hem sonra oğlunun biletlerini neden sen satın almıyorsun bakayım?

— Çocuğumun eğitimi yalnızca beni ilgilendirir, dedi babam. Hiç bilmediğin konular üzerine fikir yürütmene izin veremem. Hem sonra bir cimrinin düşündükleri beni.....

— Ben mi cimriyim, dedi bay Sivrikulak. Her istediğinde çim biçme makinemi ödünç vermiyor muyum sana?

— Çim biçme makineni kendine sakla, dedi babam. Birbirlerini iteklemeye başladılar. O sırada Bayan Sivrikulak koşarak geldi. Bay Sivrikulak'ın karısıdır bayan Sivrikulak.

— Ne oluyor burada?

İşte o zaman ben ağlamaya başladım, tombala öyküsünü, spor alanını, kimsenin biletlerimi almak istemediğini, bunun haksızlık olduğunu ve kendimi öldüreceğimi söyledim.

— Ağlama tavşanım, dedi bayan Sivrikulak. Ben biletlerini alırım.

Bayan Sivrikulak beni öptü, çantasını getirdi, bana parayı uzattı. Ben de ona biletleri verdim ve oynayarak eve geldim.

Şimdi babamla bay Sivrikulak'ın canları çok sıkkın. Çünkü bayan Sivrikulak bisikleti mahzene sakladı, onlara hiç koklatmıyor.

nasrettin hoca çocuklarla

Günün birinde Hoca
Pazara gitmek için
Erkence çıkar yola.

Dolanır çevresinde
Hoca'nın giderayak
Tüm çocuklar neşeyle:
.'-Bana da bir düdük al
Bir düdük de bana al..."

Hoca derin bir bilge
Ansır çocukluğunu:
"-Hayır alamam ben
Parasız düdük olmaz!"
Diyemez,hiçbirine...

bu sırada nasılsa
Bir çocuk çıkagelir:
"-Bir düdük de bana al
Diyerek
Uzatır parasını

Hoca ilkin kederli
Az gidip,uz gidince
Bir dere kıyısına
Yürekte köz gidince
Hem durur,hem söylenir:
Nerden düdük bulurum
Bunca çocuğa birden?.."

Elinde bıçağıyla
Kırık söğüt dalını
Kesip de düşürünce
Aklına gelir hemen
Söğütlerden sivsiler...

Bizim Hoca'yı o gün
Kaç çocuk uğurlamışsa
O kadar düdük yapar
Doldurur heybesini
Ezgili çiçeklerle
Yeşil söğüt dalından

Hoca,derin bir bilge
Beklesen çocuklara
Düdükleri vermeden
Bakın neler söylemiş
Bugünün insanlarına da:
"-Düdük çalabilmeli
Parası olmayan çocuklar da
Parası olmayan çocuklar da
Düdük çalabilmemi..."

Hoca girerken köye
Söğüt yapraklarından
Bir çocuklar korosu
Duyulur ta uzaklardan
Duyulur bugün bile
Bu sözler bozkırlar da...

tekin sönmez

test

TÜRKÇE

1. Geçmiş, şimdiki ve gelecek zamanı kapsamına alan fiil zamanının adı nedir?
   a) Di'li geçmiş zaman
   b) Geniş zaman
   c) Bileşik zaman
   d) Miş'li geçmiş zaman

2. "Benim kitabım", "senin cetvelin", "onun topu" gibi tamlamalara ne ad verilir?
   a) Zamir tamlaması
   b) Sıfat tamlaması
   c) Belirtisiz isim tamlaması
   d) Takısız isim tamlaması

ARMAĞANLI SORULAR

Sevgili çocuklar 14. sayımızdaki Armağanlı sorularımızın üçüncüsüne yalnızca iki doğru yanıt geldi. Acaba çok zor bir soru mu sorduk diye bir kaygıya kapıldık. Eğer hiç doğru yanıt almasaydık, açıklamanın yetersiz olduğunu düşünecektik. Ancak iki doğru yanıt, biraz bir çabayla sorunun çözümünün zor olmadığını kanıtladı. Bundan sonraki Armağanlı Sorular köşemizde hepinize başarılar diliyoruz. Armağan kazanan iki arkadaşımızın adları şöyle: 1. İbrahim Kaya – İzmir, 2. Mustafa Güngördü – Aydın. Soruların doğru yanıtları şöyle olacaktı: 1. Işık, 2. Heptagon,

3. Kibrit çöplerinin diziliş şekli.

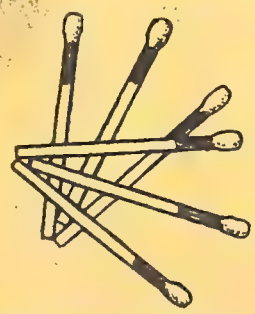

1. İsveç'li kimyacı. 1833 yılında Stockholm'de doğdu. Dinamiti bulmuştur. Ölürken adına ödül dağıtacak bir kurum yapılmasını ve servetinin bu yolla dağıtılmasını istedi. 1901'den beri bilginlere, yazarlara ve barışseverlere ödül verilmektedir. Fizik, kimya, tıp dallarında önemli buluşlar yapmış, bu bilim dallarına yenilikler getirmiş kişiler, edebiyatta değerli bir yapıt vermiş kişi ve ulusların kardeşliği, dünya barışı için çalışma yapmış kişiler ödül alabiliyor.

1896 yılında ölen bu ünlü bilim adamı kimdir?

2. Güney Amerika'da bir cumhuriyet. Büyük Okyanus kıyısındadır. Yüzölçümü 1 285 000 km2, başkenti Lima. Önemli kentleri arasında Arequipa, Le Callao ve Trujiello sayılabilir. Kıyı bölgesi, yüksek bölge ve Amazon bölgesi olarak üç bölgeye ayrılır.

Ülke 1532 yılında İspanyolların eline geçmiş ve 1824 yılına kadar onların sömürgesi durumunda kalmıştır. Daha sonra bağımsızlığını kazanmışsa da ekonomisinde önemli gerilemeler olmuştur. 1879'da Şili ile savaştı ve güney kıyılarını kaybetti. 1929 yılında bu toprakların bir bölümünü geri alabildi.

Bu cumhuriyetin adı nedir?

3. Aşağıdaki sözcüklerden hangisi özel isimdir?
   a) Ağaç
   b) Çocuk
   c) Okul
   d) Ankara

4. "O kutu doludur" tümcesinde "o" nasıl bir sıfattır?
   a) Sayı sıfatı
   b) Niteleme sıfatı
   c) İşaret sıfatı
   d) Soru sıfatı

5. Aşağıdakilerden hangisi isim tamlamasıdır?
   a) Ali'nin kitabı
   b) Zeynep koşuyor
   c) Ayşe gitti
   d) Ahmet geldi

6. Sonlarında mek, mak bulunan ve fiillerin adları olan sözcüklere ne denir?
   a) Mastar
   b) Zamir
   c) Sıfat
   d) Tamlama

7. Aşağıdaki zamirlerden hangisi çoğul işaret zamiridir?
   a) O
   b) Şu
   c) Bu
   d) Şunlar

8. "Kent" sözcüğünün eşanlamı olan sözcüğü bulun.
   a) Memleket
   b) Şehir
   c) Ülke
   d) Mahalle

9. "Çalışkan" sözcüğünün zıt anlamı olan sözcüğü bulun.
   a) Akıllı
   b) Zeki
   c) Tembel
   d) Hareketli

10. Aşağıdaki sözcüklerden birinin anlamı diğerlerinden farklıdır; farklı sözcüğü işaretleyin
    a) Uzun
    b) Çabuk
    c) Yüksek
    d) Derin

11. Aşağıdaki harflerden hangisi sözcüklerin sonuna gelmez?
    a) A
    b) K

c) B
d) M

12. "Geliyor" fiilini zaman ve şahıs bakımından en iyi açıklayan tümce hangisidir?
a) Şimdiki zaman; IV. tekil şahıs
b) Şimdiki zaman; I. tekil şahıs
c) Geçmiş zaman; II. tekil şahıs
d) Geniş zaman; III. tekil şahıs

13. Hangi fiil kipi yapılırken kök ya da gövdesine meli, malı takısı ulanır?
a) İstek kipi
b) Emir kipi
c) Gereklilik kipi
d) Dilek - koşul kipi

14. Aşağıdaki edatlardan hangisi kimi zaman sıfat olarak kullanılabilir?
a) üzere
b) doğru
c) gibi
d) için

15. Aşağıdaki sözcüklerden hangisinin yanlış yazıldığını bulun.
a) Yoğurt
b) Filiz
c) Çenber
d) Kıraç

16. "Bazıları çok akıllıdır." Tümcesinde "bazıları" sözcük türlerinden hangisine girer?
a) Fiil
b) İsim
c) Sıfat
d) Zamir

17. Bir dilin kimi bölgelerde ayrımlı konuşulup yazılmasına ne ad verilir?
a) Lisan
b) Ağız
c) Şive
d) Lehçe

GEÇEN HAFTANIN YANITLARI

MATEMATİK
1. A, 2. B 3. C 4. C 5. B 6. D
7. D 8. B 9. A 10. D 11. C
12. D 13. B 14. C

GENEL BİLGİ
1. A 2. B 3. C 4. A 5. D. 6. C
7. B 8. D 9. A 10. B 11. A

GENEL KÜLTÜR

1. Türkiyenin en doğusu ile en batısı arasındaki yaklaşık dakika farkı ne kadardır?
a) 60 dk.
b) 76 dk.
c) 80 dk.
d) 96 dk.

2. Güneş yılını ilk kullanan ulus hangisidir?
a) Sümerler
b) Hunlar
c) Mısırlılar
d) Sümerler

3. İlçeyi yöneten kaymakamlar hangi bakanlığa bağlıdır?
a) Çalışma Bakanlığı
b) Milli Eğitim Bakanlığı
c) Maliye Bakanlığı
d) İçişleri Bakanlığı

4. Klorofilli olmasına karşın kök, gövde, yaprak ve çiçekleri bulunmayan su bitkileri hangileridir?
a) Köksü bitkiler
b) Mantarlar
c) Bakteriler
d) Su yosunları

5. Görme sinirlerinin göz hücresinin arkasından toplu olarak çıkıp beyne gittikleri yere ne ad verilir?
a) Kör nokta
b) Ard oda
c) Ön oda
d) İris

6. Aşağıdakilerden hangisi hem kuş hem de balık adıdır?
a) Kefal
b) Turna
c) Sazan
d) Levrek

7. Hindistan'da başlayarak İran körfezi ve Mısır'a ulaşan yolun adı nedir?
a) Baharat yolu
b) Deniz yolu
c) İpek yolu
d) Sahil yolu

8. Osmanlıların ilk kez toprak kaybetmelerine neden olan Karlofça antlaşması (1699) hangi kuşatmadan sonra yapıldı?
a) Azak kuşatması
b) Birinci Viyana kuşatması
c) İkinci Viyana kuşatması
d) Zigetvar kuşatması

9. Dünyanın çevresi kaç km.dir?
a) 49 960 km.
b) 39 960 km.
c) 50 000 km.
d) 80 000 km.

10. Balon havada uçabilmesi için gaz geçirmeyen hafif bir maddeden yapılıp, havadan hafif bir gazla doldurulmuş bir tür torbadır. Çocuklar için yapılan küçükleri olduğu gibi insan taşımaya yarayan büyükleri ve sepetlileri de vardır. Bunlar gözlemcikte ya da motor takılarak yolculukta kullanılır. İlk kez balonla uçmayı kim gerçekleştirdi.
a) Charles Green
b) Mongelfier kardeşler
c) Archimedes
d) Galileo

11. Yerküresini hiç boşluk bırakmadan saran hava katmanına ne ad verilir?
a) Litosfer
b) Atmosfer
c) Hidrosfer
d) İyonosfer

12. Malî yıl hangi tarihte başlayıp hangi tarihte biter?
a) 1 Ocak-31 Aralık
b) 1 Temmuz-30 Haziran
c) 1 Şubat-31 Ocak
d) 1 Mart-26 Şubat

İP OYUNLARI

devrim alpöge

UNUTMAYIN

Öteki oyunlarda parmaklara kısa adlar takmıştım. Bunda bir tanesini kullandım. O da SAĞİŞ, yani sağ elin işaret parmağı.

Unutulmaması gereken öteki şey de, resimlerde iplerin kesiştiği nokta.. Alttan giden ip kesik gibi duruyor. Üstten giden kesintisiz yer alıyor.

SARDI-KAÇTI OYUNU

Bu oyunda ip önce parmağa sarılıyor; sonra kaçıp gidiyor. Adı da buradan geliyor.

Oyun iki kişiyle oynanıyor. Arkadaşınız elini yumruk yapsın. (Bu sağ ya da sol el olabilir; farketmez.) Başparmağını havaya doğru kaldırsın ve size uzatsın. Siz de ipi bu başparmağa geçirin. Resimde gördüğünüz gibi... İpi (X) ile işaretli yerden tutarak başparmağa bir kez daha dolayın. Aşağıda her iki aşamayı da görüyorsunuz.

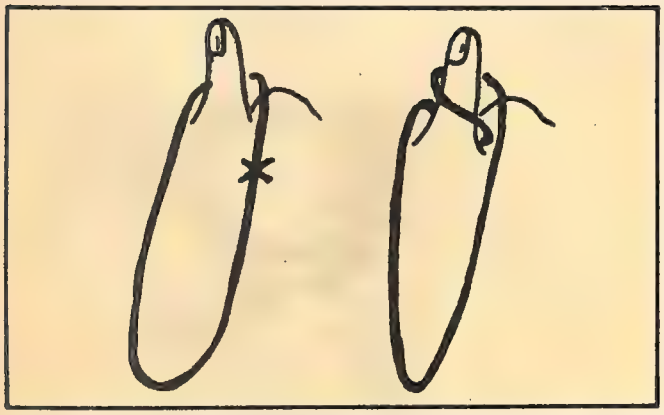

Parmaktan gelen ipin her iki ucunu iki elinizle tutun. Size göre solunuza gelen ipi sol elinizle, sağınıza geleni de sağ elinizle tuttuğunuza göre ipleri bırakmadan sağ eli solunuza, sol eli de sağınıza geçirin. Ancak sağ el alttan geçsin. İpte böylece bir çapraz oluşturacaksınız. Aşağıda gördüğünüz gibi...

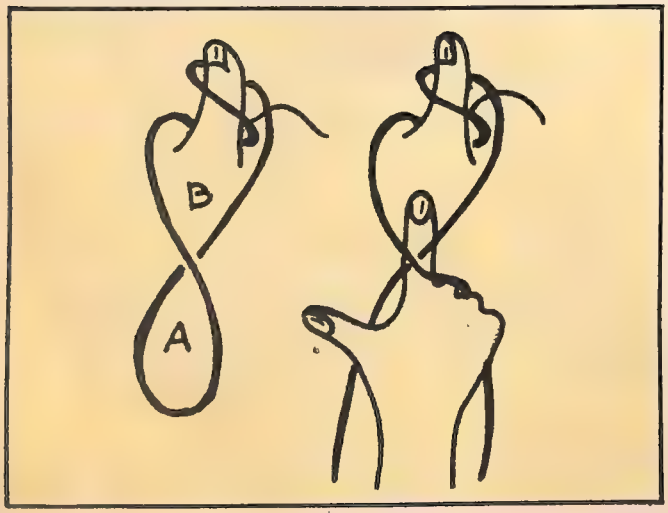

Yan taraftaki resmi açıklamaya devam edelim. Sağ elinizi çaprazın (A) ile gösterilen yerinden sokun. SAĞİŞ'i iieri doğru uzatın. İki ipin kesiştiği nokta SAĞİŞ'in üstünde kalsın. Sonra da SAĞİŞ (B)'den yukarı doğru çıksın. Bu durumu da yan taraftaki resimde görüyoruz. Şimdi de SAĞİŞ'i arkadaşınızın başparmağına yaklaştırın; parmaklar biribirine değsin.

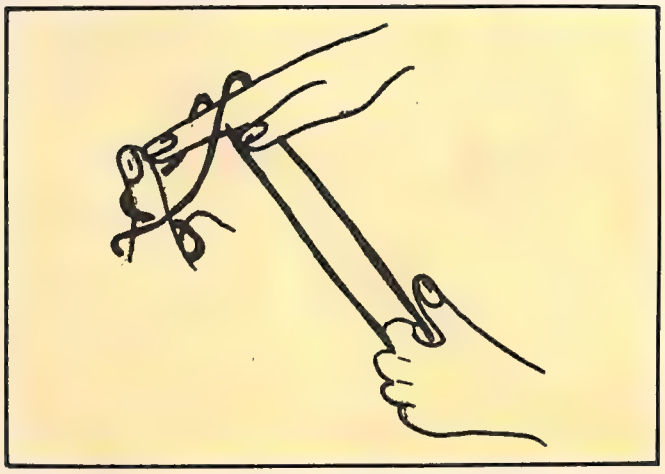

İki parmak değdi ya, artık sakın ayırmayın. Bitişik kalsın. Bu durumda sağ elinizi yukarı kaldırın; öyle ki arkadaşınızın parmağı ile aynı uzantıda olsun. Ve diğer elinizle ipi çekin. Bir çekişte ip boşalacak ve arkadaşınızın parmağından kurtulacak. Yani sardığınız ip kaçıp gidecek. Oyunun adında söylendiği gibi...

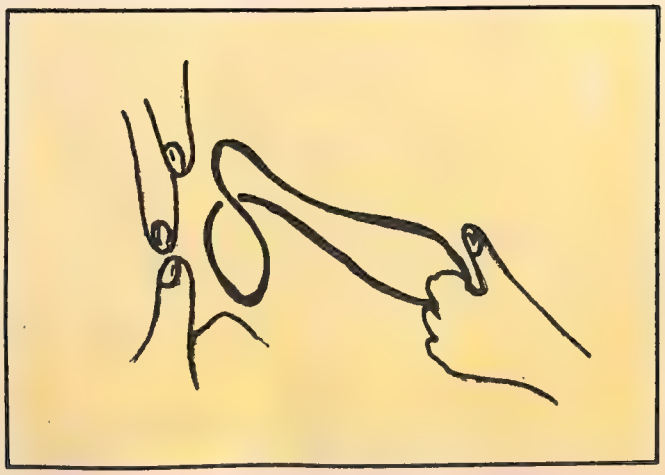

size bir mektup var

Sevgili Kardeşim Yeter,

Son mektubunu Marmaris'e hareket etmeden iki gün önce aldım. Her zaman olduğu gibi, birkaç kez okudum mektubunu. Köyde değilim ama, senin yazdıklarını zihnimde canlandırarak köyde günlerinizin nasıl geçtiğini anlıyorum. Ot biçme işi bitti, şimdi de ekinler başladı. İş çok. Biliyorum her şeyi. Senin yazdıklarından çıkarıyorum. Sınavı kazanamayışına çok üzüldüm. Ama bana sorarsan senin de, öğretmeninizin de bunda bir suçu yok. Niye dersen beş sınıfı bir öğretmen okutuyor. Bu demektir ki bizim beşte birimiz kadar öğretim yapıyorsunuz. Dahası kitaplarınız eksik, araç gereç de yok. Test dersi de almıyorsunuz. Nasıl kazanacaksınız?

Marmaris'e geleli bugün beşinci gün. Tatil köyünün en güzel evlerinden birini ayırmışlar bize. Deniz iki adım ötede. Pırıl pırıl bir denizi var. Dalga malga yok. Sonra çevresini tepeler kuşatmış Marmaris'in. Tepeler yemyeşil çamlarla kaplı. Hani "cennet gibi" derler ya öyle bir yer burası.

Sabahleyin erkenden kalkıyorum. Evimizin önündeki dinlenme yerinde kitap okuyorum bir süre. Babamlar kalkıyorlar. Birlikte yemekhaneye iniyoruz. Kahvaltı da, yemekler de fena değil. Babam Kuştur'dan buranın daha iyi olduğunu söylüyor. Bence de öyle. Kahvaltıdan sonra denize giriyoruz. Daha şimdiden ben de, ablam da iyice yandık. Derilerimizi bir görsen çikolata rengi gibi. Annem en iyi türünden güneşyağı almış bu yıl. Denize girmeden önce sürünüyor, şezlonglarda bir güzel yanıyoruz.

Tatil köyünde çok sayıda yabancı turist var. Alman, İngiliz, İsveç, İtalyan, Fransız.... bir sürü yabancı turist. Sanki bir yabancı ülkedeymişiz gibi. Ablam bunların kimileriyle İngilizce konuşuyor. Hele birisiyle arkadaş oldu. Ablamın dediğine göre o da öğrenciymiş. Dünyada bilmediği ülke yok sanki. Her yeri gezmiş görmüş.

Günlerin nasıl geçtiğini biliyorum. Ben yüzmeyi çok severim. Bıkıncaya dek yüzüyorum. Burada yarışmalar, yüzme yarışmaları düzenliyorlar. Dünküne ben de katıldım. Küçükler arasında üçüncü oldum. Ablam da çok güzel yüzüyor. Annem babam da giriyorlar denize. Ama bizim kadar sık değil. Annem yine bir sürü oyun arkadaşı buldu. Oynuyorlar.

Akşam yemeğinden önce köyün çevresinde, çamlar arasında geziniyoruz. Dedim ya cennet gibi bir yer burası. Güneşin çamlar arasından süzülerek bir batışı var ki görmeye değer. Bu saatlerde çevre yollar iyice kalabalıklaşıyor. Türküler, şarkılar dolduruyor ortalığı. Herkes eğleniyor. Köyün diskosu da var. Disko eğlenilen, dans edilen yer. Daha çok gençler gidiyor buraya. Evvelsi akşam, anneler yine oyun oynayacaklardı. Bize, "siz de diskoya gidin" dediler. Komşumuzun oğlu Semih Ağabeyle (buradaki komşumuz. İstanbul'dan gelmişler) birlikte gittik.

Renkli ışıklarla donatmışlar diskoyu. Tıklım tıklım dolu. Üst köşede caz yeri var. Sakalları, saçları uzamış genç adamlar yüzlerini gere gere, avurtlarını şişire şişire, her biri bir şey çalıyor. Hele bateri çalan biri var ki hem çalıyor hem titriyor. Gitar çalanın da saçları omuzlarına dökülmüş. Sigara dumanından göz gözü görmüyor. Ben sevmedim. Ama annemler istediği için geldim işte.

O akşam diskoda da dans yarışması düzenlendi. Ortaya çıkan çiftlere numaralar dağıtıldı. Ablamlarınki on yediydi. Dans başladı. Her beş dakikada bir cazda çalınan parça değişiyor. Dansa katılan yarışmalar da o parçanın gerektirdiği dansı yapmaya başlıyor. Çiftler birer ikişer elenmiye başladı. Ablamla Semih Ağabey çok güzel dans ediyorlardı. Hangi parça çalınırsa çalınsın kolayca uyabiliyorlar. Zorluk çekmiyorlardı. Sonra öyle hareketler yapıyorlardı ki pisteki çiftlerin kimileri durup onlara bakıyorlardı. Ablamın bilmediği dans yoktur. Belli ki Semih Ağabey de öyle.

Semih Ağabeyler çok zenginmiş. Babasının sürüyle fabrikası varmış. Annesi, anneme anlatıyordu da dinledim. Yaz tatillerini bile hep dışarıda Fransa'da, İspanya'da, Romanya'da geçirirlermiş. Bu yıl Semih Ağabey istediği için buraya gelmişler. Semih Ağabey de İngiltere'de okuyormuş. Tek çocuğuymuş ailenin. Babasının ayrı, Semih Ağabeyin ayrı arabası varmış. Hem de en son model. Neyse ben yine o akşama, dans yarışmasına döneyim. Dediğim pisteki çiftler birer ikişer dökülduler. Kala kala üç çift kaldı. Jüri, en iyi dans yapanları seçen üç kişi, ablamla Semih Ağabeyi birinci seçtiler. Ablama Marmaris'te yapılan özel kolyelerden birini armağan ettiler. Semih Ağabeye de Marmaris'in resmini taşıyan bir bakır tabak...

Yüzerken, kumsalda dinlenirken hep seni düşünüyorum. Bak sana ablamla birlikte çektirdiğimiz bir fotoğraf yolluyorum. Mayoluyuz ikimiz de. Mektubunu buraya, Marmaris Tatil Köyü 13 numaraya yaz. Gözlerinden öperim sevgili kardeşim...

Özgür Ertan

OLİMPİYATLAR

HALİT KIVANÇ anlatıyor

MÜTHİŞ ! MÜTHİŞ !

Amerikalı atlet Bob Beamon'un uzun atlamada Mexico-City'de kırdığı dünya rekoru, tek kelime ile "müthiş"ti. Bir önceki Olimpiyat Oyunları'nda derece 8.07 idi.

Bob Beamon ise, 8.90 atlayarak spor dünyasını hayrete boğmuştu. Bu, o kadar erişilmez bir rekordu ki... Bugün1980 yılında bile bilgisayar yardımıyla yapılan incelemelerde Bob Beamon'un8.90lık- derecesine daha uzun süre kolay kolay yaklaşılamayacağı sonucuna varılıyor.

İşte Beamon spor tarihinde önemli yer alan bu müthiş atlayışını yapıyor...

Hayır hayır, atlamıyor da... Uçuyor Beamon, uçuyor...

11.KIŞ OLİMPİYATLARI

Onbirinci Kış Olimpiyatları, ya da Onbirinci Beyaz Olimpiyatlar, 1972 yılında Japonya'da Sapporo'da yapıldı. Televizyon aracılığıyla Kış Olimpiyatları'nı izleyenlerin artması, bu oyunlara karşı olan ilgiyi büyük ölçüde genişletti. 35 ülkeden 1128 sporcunun katıldığı Sapporo Kış Olimpiyatları'nda madalyalar epey dağılmıştı. Derece alan sporcular arasında İsviçreliler, Federal Almanlar, Polonyalılar, Japonlar, Hollandalılar, Demokratik Almanlar, Çekoslovaklar, Avusturyalılar ve Amerikalılar vardı. Daha çok madalya toplayanlar ise, Sovyetler Birliği sporcularıydı.

UZUN SÜRECEK MADALYA ÖZLEMİ

1968'de Mexico-City'de iki madalya kazandık. İkisi de güreşte... İkisi de altın... Ahmet Ayık ve Mahmut Atalay'dı şampiyonlarımız... Sevinmiş, gururlanmıştık bayrağımız şeref direğine çekilirken... Ancak uzun, çok uzun sürecek bir özlemin başladığını bilmiyorduk o sırada... "Madalya özlemi" olacaktı bu.

1968'den sonra artık Olimpiyatlarda madalyalara uzaktan bakacak, şampiyonları uzaktan seyredecektik. Bizim şampiyonlarımız olmayacaktı. Bayrağımız direğe çekilmeyecek, marşımız çalınmayacaktı. Dört yıl sonra, Münih Olimpiyatları'nda bir tek gümüş madalya ile teselli bulacaktık.

Altın madalyalı günlerimiz ise, 1968 Olimpiyatları ile birlikte sona eriyordu. İşte bize son altın madalyalarımızdan birini kazandıran, büyük şampiyon güreşçimiz Ahmet Ayık, bir zaferden sonra omuzlarda yükseliyor.

BEYAZ OLİMPİYATTAN KANLI OLİMPİYATA

1972, Olimpiyat Yılı'ydı. Japonya'da, Sapporo'da Kış Oyunları düzenlendikten sonra, Yirminci Yaz Olimpiyatları için de Federal Almanya evsahipliğini üstlendi. Almanya'nın Münih kenti, bu Olimpiyatların kalbiydi. Almanlar gerçekten iyi bir organizasyon yapmış, Münih'i spor dünyasının bu büyük olayı için yapılabileceği kadar mükemmel hazırlamışlardı. Ne var ki, politik etkiler ve olaylar, bazen sporu ezdi, geçti. Bu yüzden de dünyanın dikkati spordan öte bu politik nedenler e ve kanlı olaylarla Münih'e çevrildi. Sporcular Almanya'ya gelirken hepsinin amacı, madalya kazanmaktı. Ancak birkaç sporcunun gerçekte madalyaya değil, ölüme doğru koştukları bilinmiyordu. Bir gün Olimpiyatlar karışıverdi. "Kara Eylül" adlı çete, Olimpiyat köyündeki İsrail kampına baskın yapmış ve ölüm yağdırmıştı. İsrail'in Olimpiyat kadrosundan tam on bir sporcu ölmüştü. Ölü sayısı bir Alman ve üç gerilla ile on yediye yükseliyordu. Olimpiyat kurbanları için Münih Stadı'nda büyük bir tören yapıldı. Staddaki seksen bin kişi, bahtsız sporcular için gözyaşı döktü. Olimpiyat bayrağı yarıya inerken, aslında sporun temiz ruhu politikadan hançer yemiş oluyordu. Resim,1972Olimpiyatları için Almanların modern biçimde yaptığı Münih Stadı'nı gösteriyor.

Fotoğrafta: 1972 Olimpiyatları'nın gerçekleştirildiği ünlü Münih Olimpiyat stadı görülüyor.

ÜLKEMİZDE ÇOCUKLAR İÇİN

NE YAPILDI?
NE YAPILMADI?
NE YAPILMALI?

AÇIK OTURUM -3

AMA anne-baba o çok fedakâr davranışlarıyla hiç olmazsa çocukluk yaşındayken bunu çocuklarına belli etmeden aralarında geçimli davranır da ev duvarları arasındaki geçimlerini güvenli yaparlarsa, çocuk orada bir nebze de olsa güven kazanıyor.

H.K. — Tek görev ana-babadan başlar diyorsunuz.

Y.S. — Arkasından saygı ihtiyacı geliyor. Çocuk çevresinden saygı görmek ihtiyacındadır. Çocuğun kendine saygı duyması, onu ilerde güvenli bir kişiliğe ve emin adımlarla yürüyeceği bir geleceğe doğru götürecektir. Bu nedenle çocuğun saygı ihtiyacı ailede atılan bir temel oluyor.

İşte bu dört temel ihtiyaç doyurulduktan sonra çocuğun kendini gerçekleştirme ihtiyacına geliyoruz. Bu da bir çocuğun hangi yeteneklerle doğmuşsa, o yetenekler açısından yetiştirilmesidir. Zekâ çeşitli, sosyal zekâ var, akademik zekâ var, pratik zekâ var. Örneğin, bunlardan hangisine sahip bu çocuk? Resimle mi, müzikle mi donatılarak doğdu? Kalıtımdan getirdiği bir kabiliyeti var nedir? Güzel bir sesi mi var, kulağı mı var? İşte ailenin bunları saptayıp bunlara göre çocuğunu eğitmesi, yetiştirmesi lâzım. Burda çocuk eğer sahip olduğu özelliklerini gerçekleştirebilecek ortamda eğitilebilirse kendine güvenli, kişiliğe sahip, az problemleri olan ruh sağlığı yerinde bir insan olma yoluna doğru adımını atıyor. Böyle bir insan yanında nasıl problemli bir toplum olursa olsun, o toplumda güçlü kalabiliyor. Çocukluğunu böyle mutlu geçirebilmiş bir çocuk, ilerde gelebilecek olan bütün sarsıntılara göğüs gerebiliyor. Derece derece en iyisini almışsa yüzde 80 oluyor. Yüzde yüz hiçbir zaman olmuyor. Şimdi bana bir soru yöneltmiştiniz. Ne yapardınız eğer başta olsaydınız diye. Eğer ben başta olsaydım, elimden gelir miydi bilmiyorum ama önce anneyi, babayı, aileyi, devleti, okulu, öğretmeni, mahalledekileri eğitmek gerek.

Çocuklarımız için neler yapılmalıdır?

Çocuğun geleceği için güvenli ve sağlıklı bir ortam yaratılmalıdır. Basın, yayın araçları yardımıyla aile eğitimi ve çocuk eğitimi kursları açılmalıdır. Oyun bahçeleri, çocuk parkları açılmalıdır. Anaokulları yaygınlaştırılmalıdır. Çocuklara doğayı koruma, sevdirme ve çevre kirlenmesini önleme eğitimi verilmelidir. Çocuk kitapları denetlenmelidir. Kırıcı, dökücü, savaşçı ve düşmanlık duygularını besleyip geliştiren oyuncaklar yasaklanmalıdır. Kimsesiz ve başıboş çocukların eğitimi ve bakımı sağlanmalıdır. Okullarda yabancı dil eğitimine önem verilmelidir. Çocuklarımızı yeteneklerine uygun yetiştirecek çeşitli meslek okulları açılmalıdır. Ülkemizin tarihî ve doğal değerlerini tanıtıcı ve bunların korunmasındaki önemi kavratıcı filmler hazırlatılmalıdır.

H.K. — Önce büyükleri eğitmekle işe başlardık diyorsunuz.

Y.S. — Evet.

H.K. — Gülten Dayıoğlu siz çocuk kitapları yazıyorsunuz. Öğretmenliğiniz var. Annesiniz, bütün bu niteliklerinizle konuya siz hangi açıdan yahut nasıl bakıyorsunuz?

G.D. — Ben konuya, çocuk konusuna ulusça, ulusumuzun çeşitli kesimlerinde varolan bakışları yansıtmak istiyorum. Bakış açılarını yansıtmak istiyorum. Çünkü çocuk yılında da hep bunu düşündüm durdum. Çocuk için pek çok şey söylendi. Pek çok şey yazıldı, yapıldı. Fakat bizim ülkemiz için çocuk kavramı nedir şeklinde bir görüş ortaya atılmadı. Herkes konuyu bir başka ucundan tutarak ortaya serdi. Şunu hemen cesaretle söyleyebilirim ki, çocuklar hâlâ ülkemizde çağdaş bir kavram olarak ele alınmamaktadır. Buna günlük yaşamdan birkaç örnek vereceğim. Yaptığım incelemelerden. Örneğin, hepimiz içindeyiz, deriz ki çocuk için, çocuktur o onun aklı ermez. Çocukluk etme. Çocuk milleti değil mi? Yaşlandıkça çocuklaşıyorsun. Yahu şu konuyu sokaktan geçen çocuğa anlatsan anlar. Bunun gibi böyle çocukları hafife alacak hatta alçaltıcı, küçümseyen birtakım şeyler hâlâ toplumumuzda yaygındır. Bütün kesimlerde böyledir. Şunu demek istiyorum, çocuk dediğimiz şeye biz insan olarak değil, sadece doyurmakla, giydirmekle, okutmakla bu işlerin bittiğini sanıyoruz. Varsılı da, o yoksulu da o.

H.K. — Burada psikolog konuklarımıza bu fikre ne ölçüde katıldıklarını sorabilir miyim?

N.İ. — Ben çocuğun büyüğün bir maketi olarak değil de tek başına bir kişi olarak görülmesinden yanayım. Yani Gülten hanıma katılıyorum.

H.K. — Peki, erkek konuklarımız bu konuda ne diyorlar?

A.G. — Bizim Osmanlı tarihimizden gelen bir şey bu. Büyüklerin ve küçüklerin kesin ayrılmasından geliyor.

H.K. — Sofraya alınmazmış çocuk.

G.D. — Dahası var. Ben Anadolu'daki kendi çocukluk yaşamımdan biliyorum. Oturulur sofraya, turşuya uzanmaya kalktık mı elimize vurulur, ta oraya kadar uzanma diye.

A.G. — Deyiş vardır su küçüğün, sofra büyüğün. Yalnızda suda çocuğa bir ayrıcalık tanınıyor.

A.A. — Bir şey eklemek istiyorum. Çoğu babalar çocuklarını şımarmasınlar diye uyuduktan sonra öperlermiş.

G.D. — Bizde hâlâ çocuk için Allah verdi, Allah aldı görüşü yaygındır. Bundan önce Osmanlı döneminde nasılsa Cumhuriyet döneminde de sürüp gitmektedir. Doğumunda sevilir, ölümünde yanılır. Fakat Allah bir daha verir diye teselli si yapılır. Bir inceleme yapmıştım. Birçok kesimden hanıma niye çocuk doğurduklarını sordum. Allah emri olduğu için doğurdum diyor çoğunluğu. E, adet olmuş herkes doğuruyor ben de doğurdum diyorlar.

H.K. — Yani özel olarak çocuk sevgisine yönelik değil.

G.D. — Soyumuzu sürdürmek için doğuruyorum dedi biri. Bunlar en belirginleri. Daha pek çok şey söylendi. Mürvet görmek için doğuruyorum denildi, arka görmek için. Erdal arkadaş çok güzel tahlil etti. Aynı şeyi ben de yaptım. Kendime döndüğümde ben Erdal Öz gibi düşünemedim. Benim sizin sorunlarınız gibi sorunlarım yoktu.

H.K. — Şimdi buraya kişisel bir not ekleyeyim. Ben gerçekten çok yoksul bir aile çocuğu olarak yetiştim. Sünnetimde o zaman için en ucuz olan üç oyuncak gelmişti. Fakat bilir misiniz ki ben şu yaşımda mağazaya gittiğim zaman ayrılırız. Hanım aşağıya bakar, ben oyuncakların bulunduğu bölüme giderim. Bugün benim evde oyuncaklarım var. Altan Erbulak'ın da var. Oyuncaklarımı dizerim.. ve onları yarıştırabilirim. Şu anda oyuncak alabilirim. İşin garibi benim çocuğum oyuncak sevmiyordu, o bıktı, büyüdü, oyuncaklarını atmadım ben aldım.

A.A. — Şimdi ben kendi çocuğumu çok kötü yetiştiriyorum. Benim çocuğumda da muazzam bir oyuncak doyumsuzluğu var.

H.K. — Senin oyuncağın yoktu değil mi Ayşegül küçükken?

A.A. — Evet, tabiî yoktu. Çok almanın sonucu da bu oluyor. Yani kendi çocuğumuzda kendimizi tatmin etmek için çok oyuncak alıyoruz.

G.D. — Bu görüşlerle doğurulan çocuklardan beklenenler neler? Yine bir inceleme sonucu elde ettiğim veriler. Çocuğa birçok kesimde ekmek getiren el olarak bakılıyor. Sonra ödünç dünyası deyimi vardır, bilmem bilir misiniz. Yani ben yemedim, içmedim, ceketi sattım seni okuttum, büyüttüm, yaşlılığımda sen bakacaksın bana derler.

H.K. — Gülten Dayıoğlu eğitim sistemimizdeki çelişkilerle ilgili çok yararlı bilgiler verdi. Şimdi konuşmamızın son bölümüne geçiyoruz. Şimdi genelde ne yapılmalı sorusunun yanıtlarını rica ediyorum.

G.D. — Girişte de belirttiğim gibi bizim ulus olarak bir çocuk politikamız gelişmemiş henüz. Hemen 50 yıl geriye gittiğimizde Atatürk ülkenin temsilcisi TBMM'nin kuruluş tarihini yarının insanı olan çocuğa armağan etmekle o ikisini eşdeğerde tutup birbirine bağlamış. İşte o atılımdan bu yana amacından saptırılmış 23 Nisanlar. O günden bu yana giderek çocuk konusu diye bir konu ele alınmamış, hiçbir hükümet programına çocuğu konu almamıştır. Bence her türlü politikanın üstünde bir çocuk politikası oluşturulmalı. Çocuk ana karnından çıktıktan üretici duruma gelinceye kadar çağdaş insan yetiştirmeyi amaçlayan bir çocuk politikası saptamalıyız. Bu da parlamentonun işidir ve biz ve bizim gibiler bunu iş edinip savunmak zorundayız. Sorunun kökeni burdadır kanısındayım.

A.A. — Benim bu konudaki fikrim bilimsel değil. Bir anne olarak kendi çocuğumda izlediğim kadar ve bir sanatçı olarak çocuk oyunlarında oynadığım, görev aldığım, onlara hitap ettiğim zaman onları izlediğim kadar konuşabilirim.

H.K. — Çocuğun kaç yaşında?

A.A. — Dört yaşına bastı. Örneğin bir film seyrettik. Yerli bir filmdi. Biz kayınvaldem, eşim ve ben gözlerimiz dolu, ağlamayalım da birbirimize mahçup olmayalım diye duygularımız sonuna kadar sömürüldü. Maalesef benim oğlum da yatmamıştı, bizle birlikte kadın sanatçının feci kaderini seyretti. Ve sonunda hep beraber ailece oturup ağladık. Ama çocuklarımız öyle bir durumdaki televizyonda güzel şeyler izlemek istiyor. Meselâ çok romantik falan ama bir Şeker Kız, çocuğumla beraber benim de ilgimi çekiyor.

H.K. — Yani çocuklar kötü şey verince almamaya başlayabiliyor mu artık?

A.A. — Evet, katiyen istemiyor, acıklı şeyler, kötü şeyler istemiyor. Çünkü bütün bunları yaşıyor, etkileniyor ve yaşıyor bütün gün. Bizim getirdiğimiz sıkıntıları ayrı yaşıyor. Televizyondaki, haberlerdeki şurdaki burdaki makinalı tüfekleri falan yaşıyor. Bence çocuklarımızı bir parça eğlendirerek, eğitmekte büyük fayda var.

N.İ. — Ben biraz pratik şeylerden söz etmek istiyorum. Bizim ilkokul eğtimimiz çok ağır. Birinci sınıfta çocuğun yalnızca eğitim yaşamı başlıyor, oyun sıfıra iniyor. Okullarda ders dışı faaliyetleri bir uğraşı biçimine dönüştürmeli. Televizyona ben de aynı biçimde değinmek istiyorum. Çocuk altı yaşından sonra dış çevreye açıldığında onlar için birer kahraman olan TV kahramanlarıyla aralarında bir özdeşlik kuruyorlar. Bu programların çok düşünülerek seçilmesi ve hazırlanması gerek.

H.K. — Yani televizyon çok tehlikeli bir araç, bir silah oluyor bu durumda.

N.İ. — Evet.

A.G. — Endişesi artıyor çocuğun.

N.İ. — Bir de ilkokul öğretmeninin önemine çok inanıyorum. İlkokul öğretmenleri yalnızca eğitim aktaran kişiler olmayıp, çocuğun ruh ve kişiliğine de etkide bulunuyorlar.

A.G. — Ben genelde tüm arkadaşların söylediklerine katılıyorum. Çocuğun biyolojik bakımdan büyümesi için gerekli olan rehberlik ana çocuk sağlığı merkezlerinde yapılmakta. Düşük sosyo-ekonomiden yüksek sosyo-ekonomiye kadar bu ana çocuk sağlığı merkezlerinde psikolojik bakımın önemini de aktaracak uzman kişilerin bulunması gerekir. Yani biyoloji bakımı gerekli olduğu kadar psikolojik bakım da son derece vazgeçilmez ve zorunludur. Korunmaya muhtaç çocuklara uygun kurumlar oluşturulmalıdır. Diyoruz ki çocuk gelecek toplumun yöneticisidir. Öyleyse çocuklarımızı iyi yetiştirmek zorundayız. Bir ölçüde aile çevresinde bu yetiştirme olanakları

(Devamı arka sayfada)

kısmen mümkün olmasına karşın, kimsesiz ve bakımsız çocuklarda, korunmaya muhtaç çocuklarda bu şans yok. Ve bunlar genellikle sokaklarda, çeşitli kişilerin araçları olarak kullanılabiliyor.

Bir de bir geri zekâlı çocuklar sorunumuz var. Özürlü çocuklar sorunumuz vardır. Bunların ailelerinin bu çocukları eğitme imkânları çok kısıtlıdır. Organize olmuş bir kurum yoktur. Sanıyorum böyle bir kurum da bu ihtiyaca cevap verecek ve yine ara kişilerin oluşması yerinde çok daha organize ve sistemli yetiştirilmiş çocukların oluşmasına neden olacaktır.

H.K. — Burda bir saptama yapayım. Bizim toplumda çocuğun geri zekâlı ve özürlü olduğunu kabul etmeyen, özellikle anneler ve de ardından babalar, böyle kuruluşu gereksiz gibi saymaktadır, sanmaktadır. Oysa birçok çocuk bu yolla topluma maledilebilecektir. O kadar ki, ben sağır ve dilsiz çocuğunu bile özürlü kabul etmeyen anne-babaya rastladım. Konuşacak, biraz gecikti diyor, çocuk beş buçuk yaşında.

A.G. — Fakat toplumdaki diğer güçler tarafından çok kötü istismarı mümkün bu çocukların. Çeşitli yasa dışı ilişkilerde kullanılmaları mümkün. Bu yönden de devletin etkinliği çok önemli. Bir de rehberlik servislerini demin arkadaşım belirtti. Okullarda özel alt sınıf sisteminin yaygınlaştırılması belirli bir okuma gecikmesi, öğrenme gecikmesi ya da güçlü olan çocukların at yarışında koşturulurcasına arayı kapatmasına değil de, kendi yeteneklerine uygun bir alt sınıfta dopingle yetiştirilip ondan sonra kendi benzerlerinin arasına eşit şartlarla getirilmesi gerekir. Benim söyleyeceğim bu kadar.

H.K. — Çok çok teşekkür ederiz.

O.A. — Mutlu çocuk, sağlıklı çocuk mutlu bir toplumda olur. Bu artık tekrar dolaşıp dolaşıp aynı yere gelmek oluyor. Ama başka çözümü yok. Üstelik bu mutlu toplumu yaratacak bir devlet politikasıdır. O devlet politikası da Anayasada çizilmiştir. Orda şimdi hatırlamıyorum hangi maddedir. Çocuğun bakımı, yetiştirilmesi devletin görevidir der. Fakat bunun bir tanesini hiçbir zaman, hiçbir iktidar bunları uygulayamıyor. Uygulamaya kalkanlar da yarım bırakılıyor. Sizin demin bahsettiğiniz o okul öncesi çocukla ilgili bir yasa tasarısı hazırlanmıştı bundan önceki hükümet zamanında. Oldukça yararlı bir şeydi, ben okudum biraz. Fakat tabii yarım kaldı. Bir iktidar değişiyor, yarım kalıyor. Hatta baştanbaşa bozuluyor. Anayasadaki buyruklara uyulursa, iktidarlar bunu bir devlet politikası olarak sürdürürlerse bu sorun az çok halledilebilir. Benim diyeceğim bu kadar.

Açık oturumumuz burada sona eriyor sevgili okurlarımız...

ZÜRAFALARIN YENİ MESLEĞİ

ZÜRAFALAR hakkında şimdiye değin çok şey yazıldı, çizildi. Mutlaka bu ilginç hayvanlar için yazılanları okumuşsunuzdur. Hepiniz zürafaların pek çok özelliklerini biliyorsunuzdur, umarız.

Ancak "Foto-Model" zürafaların varlığını hiç duymuş muydunuz?

Kenya Ulusal Parkı'nda yaşayan zürafalar, turistlere poz vererek ülkelerine büyük döviz getiriyorlar.

Geçen yıl Kenya Ulusal Parkı'nı ziyaret eden 120.000 turist, yalnızca zürafaların fotoğrafını çekebilmek için 42.000 dolar (Bizim paramızla 3 milyon lira) ödediler.

Kenya hükümeti, turistlerden aldığı bu paralarla Ulusal Park'ta yaşayan zürafalar ve diğer vahşi hayvanların bakımını sağlıyor. Vahşi diyoruz, ancak bu parktaki hayvanlar o kadar insanlarla iç içeler ki, evcil köpeklerden farkları kalmamış.

ŞENLİĞİN ARDINDAN

ÇOCUKLAR, kardeşler! Ben bu satırları 11 Mayıs'tan çok önce yazıyorum. Oysa siz bunları ya 11 Mayıs'ta, ya da 11 Mayıs'tan hemen sonra okuyacaksınız. Derginizin basılıp zamanında elinize geçebilmesi için yazıların bir, iki hafta önceden yazılması gerekiyor. Bu nedenle, Uçurtma Şenliği'nizin nasıl geçtiğini şu anda ben bilemiyorum. Bakarsınız, son hafta içinde yepyeni gelişmeler olmuştur. Bazı kentlerde şenlikler düzenlenmiştir.

Ama bir şeyi biliyorum, o da uçurtma yapmayı ve uçurmayı sevdiğinizi. Bu nedenle biliyorum ki, Uçurtma Şenliği'niz heyecanla geçti. Nerede olursanız olun; ister bir tepede toplucu uçurtma uçururken; ya da bir bahçede tek başınıza uçururken. Ya da yalnızca seyrederken...

Şenlik'ten önceki günlerde, biz İstanbul'da çok keyifli günler geçirdik. Yaşlı başlı 18 arkadaş bir araya geldik. İstanbul Belediyesi ile bir uçurtma atölyesi düzenledik. 33 arkadaşınız katıldı ve orada öğrendikleri uçurtmaları kendi elleriyle yaptılar. Günün sonunda uçurtmalarını Belediye'nin sergi salonunda bıraktılar. Duvara bir de yazı astılar. Yazıda şöyle diyordu:

"Biz çocuklar, Uçurtma atölyesinde büyüklerimizden öğrendiğimiz bu uçurtmaları kendi emeğimizle yaptık. Şimdi bunları uçuracak alanları bekliyoruz."

Bunun altına imzalarını da attılar. Belediye de onların yazısının yanına bir cevap astı ve özetle dedi ki:

"Kentlerin hızla büyümesi çocuklarımızın oyun alanlarını ellerinden alıyor; çocuklarımız oyun oynayamaz, uçurtma uçuramaz duruma düşüyor. Bu gidişi tersine çevireceğiz. Çocuklar, merak etmeyin, istediğiniz oyun alanlarına kavuşacaksınız."

Gördüğünüz gibi, Uçurtma Şenliği belediyelerle çocukları bir araya getirdi. Öte yandan birçok uçurtmasever ilk kez tanıştılar ve candan arkadaş oldular. Günlerce uçurtma konuştular. Uçurtma hepimizi biribirimize yakınlaştırdı. Dostluğumuzu arttırdı.

Şen olasın Uçurtma Şenliği!

Sizler de hoşça kalın, kardeşler! Başka bir uçurtma şenliğinde, başka bir ortak çabada tekrar buluşmak üzere...

DİKKAT!

Şenlik için yaptığınız uçurtmaları sakın atmayın. Saklayın. Gerçi artık bahar bitti ve uçurtma zamanı geçti, ama gene de saklayın. Gelecek yıl için saklayın.

Bizden söylemesi... Önümüzdeki yıl ilginç şeyler olacak. Uçurtma yaz sonu demeden, evlerimize, okullarımıza yeniden girecek. Çünkü uçurtmasevenler bir araya geldiler ve yepyeni şeyler düzenlemeye karar verdiler.

Onun için uçurtmalarınızı mutlaka saklayın. Örneğin sonbaharda uçurtma sergileri düzenlenebilir. Yaptığınız o güzel uçurtmalarla bu sergilere katılmak istemez misiniz?

UÇURTMA YAZI YARIŞMASI

Birkaç hafta önce bir yazı yarışması düzenleyeceğimizi söylemiştik. Şimdi bunun koşullarını açıklıyoruz.

YARIŞMANIN KONUSU

Uçurtma Şenliği ile ilgili olarak yaptıklarınızı, yaşadıklarınızı yazacaksınız. Kendi uçurtmanızı, onu nasıl yaptığınızı, nasıl boyadığınızı anlatabilirsiniz. Uçurtma Şenliği günü kentinizde olup bitenleri aktarabilirsiniz. Başkalarının uçurtmalarını yazabilirsiniz. Önemli olan bize uçurtma anlatmanız; Uçurtma Şenliği ile ilgili bir şeyler anlatmanız...

BEKLENTİ

Anlattığınız şeyi güzel anlatmanızı istiyoruz. Unutmayın, bu bir yazı yarışması. Yaratıcı yönünüzü kullanarak, ustaca yazın; ilginç bir konuyu güzel bir Türkçeyle anlatın. Duygularınızı, heyecanlarınızı, benliğinizi gerçekten sarmış anılarınızı aktarın. Ne kadar içten duygularınızı anlatırsanız, yazınız o kadar güzel olur.

YARIŞMANIN KOŞULLARI

1 — Yazınızı 25 Mayıs akşamına kadar bitirip postalamış olun. Yani postaya verdiğiniz zarfın üstünde en geç 25 Mayıs damgası olsun. Daha gecikmesin.

2 — Birkaç yazıyla birden katılabilirsiniz.

3 — Yazınızı aşağıdaki adrese yollayın:

Uçurtma Yazı Yarışması
Milliyet Çocuk Dergisi
Milliyet Yayınları
Basın Sarayı
Cağaloğlu - İstanbul.

YARIŞMA ÖDÜLÜ

Yarışmaya katılanlar arasından 25 arkadaşınıza 10'ar kitap armağan edeceğiz. Böylece bir tek birinci, ya da ikinci olmayacak. 25 arkadaşınız birden birinci olmuş olacak. Ve hepsi de başarı ödülünü alacaklar.

Katkılarınızı bekliyoruz.

TÜRKİYE TARİHİ

EDİP ALŞAR

Milliyet
YAYINLARI

YARDIMCI
KİTAPLAR

ÇOCUK KLÜBÜ

ARMAĞANLARIMIZ SÜRÜYOR

ÇOCUK Klübü'nden armağan kazanan kardeşlerimizin armağanları süratle yerlerine ulaştırılıyor sevgili okurlar. Armağan kazanıp da, henüz armağanları ellerine ulaşmayan okurlarımız üzülmesinler, armağanlarınız posta pulu ile gönderildiğinden, zaman zaman gecikmeler de olacaktır.

Sizlere anımsatmak istediğimiz bir başka konu da öteki yayınevlerinin kitaplarıyla ilgili... Yayınevleriyle anlaşan, "Çocuk Klübü" yetkilileri, bu hafta da **A Be Ce Yayınları**'nın 20 kitabını bu haftanın şanslı üyelerine armağan ediyor. Ayrıca 5 üyeye de kaset armağan edilmiştir. Kitaplar ve kasetler adları belirtilen arkadaşların adreslerine postalanmıştır.

Adlarını armağan kazanan kardeşlerimizin arasında göremeyen okurlarımız üzülmesinler. Bu tür kuraları her hafta sürdürecek, bir yıl içinde de her okurumuza bir armağan ulaştıracağız.

Esenlik dolu bir hafta dileriz sevgili çocuklar.

KASET KAZANANLAR:
1. Hakan Erdem
2. Hüseyin Atılgan
3. Aslı Biçen
4. Eser İşler
5. Zeynep Akçaraoğlu

KİTAP KAZANANLAR:
1. Bülent Başaran
2. Oya Livanelioğlu
3. Arda Özdoğan
4. Çetin Öztürk
5. Hanife Dingil
6. Ramazan Vuran
7. Zerrin Ertan
8. M. Hakan Türkçapar
9. Ela Tek
10. Işık Özel
11. Cenk Yılmaz
12. Suat Erikli
13. Bülent Akın
14. Şenay Taşkın
15. Ebru Tunalı
16. Aygül Çuhadar
17. Alper Yatçı
18. Alpaslan Yalçın
19. Zaliha Ertuna
20. Cavit Sadioğlu

YAZISIZ

ARAMIZA YENİ KATILAN ARKADAŞLAR

1139) Teoman Kasap, 1140) Sevinç Yanar, 1141) Aysu Alp, 1142) Ahmet Hoşkalan, 1143) Şaban Avcı, 1144) Mehmet Akbaş, 1145) Şükrü Çakırcalı, 1146) Celâl Akkanat, 1147) Suat Serdar Caner, 1148) Esra Ayken, 1149) Nermin Akgül, 1150) Melih Uçar, 1151) Yalman Onaran, 1152) Altuğ Yalın, 1153) Recai Başoğlu, 1154) M. Nadir Şener, 1155) Hakan Ay, 1157) Hakan Milli, 1158) Veli Pekmez, 1159) Emin Teoman Şen, 1160) Oryâl Erdik, 1161) Nurcan Şen, 1162) Yusuf Ergün, 1163) Yadigâr Özdemir, 1164) Ülker Dündar, 1165) Serdar Ağırlı, 1166) Selda Ağırlı, 1167) Yılmaz Yeter, 1168) Hakan Özenç, 1169) Belgin Güvener, 1170) Zafer Gür, 1171) Kadir Çakıroğlu, 1172) Tıkay Karabiber, 1173) Mehpare Altaylı, 1174) Erdener Ballı, 1175) Duygu Gülsöz, 1176) Hasan Çelik, 1177) Fatih Kemal Büyükyurtsever, 1178) Mustafa Ataman, 1179) S. Atagün Kılıç, 1180) Mehmet Kılıoğlu, 1181) Serdar Şahinkaya, 1182) Arzu Gencay, 1183) Hande Güner, 1184) Burak Güner, 1185) Hakan Eroğlu, 1186) Faruk Nay, 1187) Muhammed Karakafa, 1188) Çağan Yüce, 1189) Gülcihan Yalçın, 1190) Mustafa Durdu. ✕✕

BİR AVUÇ HIRSIZ

yazan: nina bawden

9

ÖLÜM DUVARI

İHTİYAR olmakla birlikte güçlüydü ve öfke bu gücünü büsbütün artırmıştı. Kuklayı ırmağın tam ortasına doğru savurdu. Büyük bir gürültüyle kukla suya battı ve akıntıyla birlikte sürüklenip gitti.

İhtiyar bekçi bize doğru döndü, "Şimdi başınıza geleceklere bakın" diye bağırdı.

Yüzü kireç gibi bembeyazdı. Algy'yi kolundan yakaladı ve acımasızca arkasına doğru çekiştirdi. Rosie, "Çabuk dur bakalım" diye bağırarak, adamın baldırına bir tekme savurdu. Adam acıyla eğilince Algy'yi de bırakmış oldu.

"Koşun," diye bağırdı Sid. "Ondan önce sete varmalıyız."

Aristotle'yi ırmağın bu kıyısında yakalama şansımız yoktu. Kıyı çok derin ve kaygandı. Ayrıca bekçi bizi hemencecik yakalayıverirdi. Ölüm Duvarı'nın orada ırmak bir kıvrım yapıyor ve demiryolunun altından geçen bir tünele giriyordu. Bu tünelin öbür yanında kıyı düzleşiyor ve genişçe bir yer kaplıyordu. Sonra da sete ulaşıyordu.

Ölüm Duvarı'na doğru tırmanmaya koyulduk. Bekçi de peşimizden geliyordu. Rosie'nin tekmesi yüzünden hafif topallıyor ve kızgınlıktan bize küfürler yağdırıyordu. Bizi yakaladığı anda başımıza gelecekleri çok iyi biliyorduk. Onun için de sanırım yokuşu şimdiye dek hiç bu denli hızlı çıkmamıştık. Tüm hızımıza karşın düzlüğe ulaştığımızda çok geç kaldığımızı gördük. Zavallı Aristotle bacakları kopmuş bir halde, bir süredir yağan yağmurla hızını artıran ırmak akıntısına kapılmış, çevresinde beyaz köpüklerle sürüklenip gidiyordu.

Bekçinin bizi tepeden bakınca görmemesi için tünelin ağzını kendimize siper ederek Aristotle'nin acıklı sonunu sessizce seyre koyulduk.

Kukladan geriye bir şey kalmayınca Rosie kederle, "Şimdiye dek yaptığım en güzel insandı," dedi. "Yüzü çok güzeldi ve onu yapmak için yüzyıllar gerekti."

"Bir tane daha yaparız," dedi Algy.

Rosie içini çekti, "Sanmam artık, cesaretim kalmadı," dedi.

Sid cebinden bir karamela çıkararak Rosie'ye uzattı. Rosie bir yandan karamelasını emerken bir yandan da suya bakıyordu.

"Bir şey daha var," diye bağırdım, "Sermayemizi geride bıraktık."

"İyi öyleyse, geri git ve al getir," dedi Clio.

"Kim? Ben mi?"

Kafasını salladı, "Bekçiye bu şakayı yapmayı sen önermiştin değil mi? Tüm suç sende olduğuna göre gidip parayı getirmek de sana düşer" dedi.

Sid, "bu haksızlık ama," dedi, "doğrusunu isterseniz kimse de kötü bir fikir olduğunu söylemedi. Hiç birimiz itiraz etmedik."

Clio yanıtlamadı. Ağzı yarı açık, hafif bir gülümsemeyle bana bakıyordu. Diliyle de üst dudağını yalıyordu.

"Peki, ziyanı yok Sid," dedim. "Gidip alacağım. İhtiyar bekçiden falan korktuğum yok benim."

Geri dönüp koşmaya başladım. Clio'nun yüzündeki ifadeye deli olmuştum. Bir de şu anda gidip parayı almanın tam zamanı olduğunu düşünüyordum. Bu kızgınlık arasında bekçi bizim geri döneceğimizi aklının ucundan bile geçirmezdi.

Her ne kadar bu kuram bana doğruymuş gibi geldiyse de, duvarı aşınca içime bir kuşku düştü. Belki de ihtiyar bunu düşünecek kadar zekiydi. Ka-

ranlıkta duvarın aşağısı korkunç uğursuz bir görünümdeydi. Her çalının arkasından ihtiyarın çıkivereceğini sanarak korkuyla ilerlemeye çalışıyordum. Bu arada çalılardan fırlayan bir fare ödümü kopardı. Ağzım kupkuru olmuştu. Arabaya gidip parayı aldığımda dizlerim titriyordu. Duvarı tırmanırken bir türlü sonuna kadar gelemiyeceğimi sanıyordum. Sonunda ulaştım.

Sid, "Aferin, Fred", dedi. Rosie ise, "Ben olsam korkudan ölürdüm," demekle yetindi. Ama bu bile iyi birşeydi. Çünkü Rosie hiç bir zaman kimseyi övmezdi. Clio hiç sesini çıkarmadı.

Ortalık şimdi iyice kararmıştı. Clio'nun yüzünü göremiyor ama bana baktığını hissediyordum. Basit bir şey için bu denli patırtı çıkartmalarına akıl erdiremediğimi söyledim.

Cumartesi günleri Algy saat yedide evde olmak zorundadır. Hiç birimizin konuşacak hali kalmamıştı. Rosie ise her zamankinden daha da gamlı gözüküyordu. Zaman zaman içini çekiyor ve "Zavallı Aristotle" diyordu.

Onu neşelendirmek için Sid'le birlikte Donanma Gününde ateşimizi nerede yakacağımızı tartışmaya başladık. Rosie'nin bahçesi hepimizinkinden büyüktü. Annesi ise hepimizinkinden daha yumuşak başlıydı. Ama bahçede yakılacak ateş tüm o hayvanları ürkütebilirdi. Clio'nun da Sid'in de bahçesi yoktu. Benimki ise bir ateş için küçük sayılırdı. Algy'ye gelince, evet yani, Kraliçe'den Buckingham Sarayı'nın önünde ateş yakma izni almak, Algy'nin annesinden böyle bir izin istemekten daha kolay görünüyordu.

"Aristotle olmadığına göre artık zaten ateş yakmak pek de eğlenceli değil bence," dedi Rosie.

"Evet doğru ama gene de bir ateş yakmak iyi olur. Bunu ninemin arka bahçesinde yakabiliriz. Yeteri kadar güneşli olmadığı için orasını hiç kullanmaz ninem. Sanırım yakmamız için bir yığın da döküntü bulacağız bahçede," dedim.

*

Jinny'ye göre "O" Donanma Partisi benim çocukluğumun son başıboş günüymüş. Bence bu söz biraz abartmalı ama şunu söylemeliyim ki, ninemin evindeki o gün son sakin gündür tüm yaşamımda. Sonradan başımızdan geçenler öylesine tehlikeli, öylesine yasaya aykırı şeylerdi ki, o bunların yanında bebek arabası tekerlekleriyle yaptığımız yarışlar, ihtiyar bekçi, birer çocuk oyuncağı gibi kaldılar.

Sanırım biraz acele davrandım. Bundan önce, yani işlerin ters gitmeye başlamasından önce, umulmadık derecede her şey düzgün gidiverdi. Örneğin ninem bahçesinde ateş yakmamıza izin verdiği gibi, bu donanma için gerekli olan eksik iki yüz lira kadar paramızı da ediniverdik. Daha doğrusu Algy edindi.

Algy derin düşüncelere dalmıştı. Ona tatsız bir şey söylediniz mi, müthiş üzülür. Kendi hakkında hiç de iyi fikirler beslemez. Sanırım bunun nedeni biraz da ailesidir. Çünkü ona sık sık neden li budala olduğunu yineleyip dururlar. Bir de çıkıp Clio, sermayeye yeterince katkıda bulunmadığını söyleyiverince Algy çok üzüldü. "Ev ödevlerimi daha iyi yapmalıydım" demeye başladı. Sid'le ben boş vermesini söyleyince de, perişan bir halde kafasını iki yana salladı ve "Komite'den istifa etmeliyim. Çünkü gerekeni yapmıyorum" dedi.

Bunu bizi üzmek için söylemediğini biliyorduk. Gerçekten buna inanıyordu.

Donanma gecesi pazara rastlıyordu. Cumartesi öğleden sonra ninem için "Sağlık bakkalına" gittim ve Bay Gribble'a ceviz ekmeği satın aldım. Anacaddede bir yığın çocuk ittikleri el arabalarında kuklalarını dolaştırıyorlardı. Hiç biri bizim Aristotle'ın yarısı kadar bile iyi değildi. İçimi gittikçe bir hüzün kaplıyordu ki, birden tam tamına bir canlıdan ayırdedilmeyecek kadar güzel bir kukla görerek durdum.

Kukla karşı kaldırımda, elektrik direğine dayanmış bir biçimde oturuyordu. Uzun ve inceydi. Uzun bacaklarını öne doğru uzatmış ve sağ eliyle göğsünün üzerinde bir not yazılı levhayı tutuyordu. Levhada: "Kuklaya birkaç kuruş verin" yazıyordu. Başına bir melon şapka giymiş ve gözlük takmıştı. Tıpkı Algy'ye benziyor diye düşündüm ve birden onun gerçekten Algy olduğunu anlayıverdim. Hiç kıpırdamadan, tıpkı bir ölü gibi sessizce oturuyordu. Caddeyi geçip yanına yanaştığım zaman bile kıpırdamadı.

Müthiş bir ilgi çekmeye başlamıştı. Birkaç kız gülüşerek onu seyrediyorlar, alışverişten dönen kadınlarsa bir an ona bakmak için duraklıyorlardı. Birisi, "Ne müthiş bir fikir" dedi. "Çok çok özgün doğrusu!". Kadının üzerinde bir kürk vardı ve sesi son derece alıkçaydı. üzerindeki kürkle tıpkı bir ayıya benziyordu ama çok geçmeden göründüğü kadar kötü olmadığı anlaşıldı. Çantasını açtı ve içinden çıkardığı parayı, Algy'nin elindeki teneke maşrapaya attı.

Maşrapa paralarla dolmuştu. Çoğu bozuk paraydı ama içlerinde büyük banknotlara da raslanıyordu. Sesimi kalınlaştırarak, "Benim aziz arkadaşım, Bay Thuggins ne diyecek sence?" dedim. Gözkapağı hafifçe titremekle birlikte Algy hiç ses etmedi.

İyi bakişli bir kadın "Yazık, bir yerlerine kramp girecek zavallının" dedi. Maşrapasına yüklüce bir para attı. Bir başkası, "Tümüyle yüzsüzlük bu" dedi,

HAFTAYA
MAVİ ÜNİFORMALI ADAM

BİLİNMEYENE DOĞRU

MAGELLAN'IN ZORLU YOLCULUKLARI

Aylar süren uzun bir yolculuktan sonra Magellan küçük bir adaya ulaşabilmişti

BÜYÜK denizci Magellan yolculuklarını sağ salim bitirdikleri zaman tayfalarına büyük paralar ve ün vadetmişti. Ancak Güney Amerika kıyılarında geçen her gün koşullar daha ciddileşiyordu. Magellan, İspanyol kaptanların başlattıkları isyanı yeni bastırmıştı, ama bu yeterli değildi. Daha başka şeyler yapması gerekiyordu. Tayfaları bu yaşlı kaptanın bir geçit bulup "Güney Denizi"ne yani Büyük Okyanus'a çıkacağından umut kesmemişlerdi. İçinde bulundukları bu güç durumdan ancak o zaman kurtulabileceklerdi.

Magellan bir şeylar yapmak gerektiğini görüyordu. Joao Serrao komutasındaki Santiago gemisini güneye bir geçit bulması için gönderdi. Hava koşulları çok kötüydü. Ve sonunda, 22 Mayıs 1520'de gemi amansız bir fırtınada parçalandı. Büyük bir şans eseri bir kişinin dışında geminin tüm mürettebatı kurtuldu. Ama Magellan'ın gemisinden 100 kilometre uzaklıktaydılar.

Bu durumda kuzeye doğru yöneldiler. Bir ırmak boyuna geldiler. Serrao güçlü kuvvetli iki adamını, ırmağın karşı kıyısına gönderdi. Amacı Magellan'ın yerini bulmaktı. Tayfalar 11 gün boyunca Magellan'ı aradılar. Magellan bir arama gemisi gönderdi ve batık teknenin mürettebatını geri getirdi.

Ağustos'ta dört gemi yeterli ölçüde yiyecek ve içecek stokunu yaptı. Gemilerin Portekizli kaptanları Magellan'a son derece bağlıydılar. Gemiler Ekim'in ortalarında denize açıldılar. Üç gün sonra bir geçit buldular. Bu boğazın çevresi karlarla kaplı yüksek dağlarla çevrilmişti.

Bütün tayfaları korku kaplamıştı. Magellan yalan söyleyerek onların korkusunu yatıştırabildi. Aradıkları geçitin bu olduğunu ve bir Portekiz haritasında daha önce gördüğünü söyledi. San Antonio ve Concepcion adlı gemiler keşif için gönderildiler. İki gemi birkaç gün sonra geri döndü. Bayraklarını göndere çekmiş, toplarını ateşliyorlardı. Getirdikleri haberler iç açıcıydı. Burası gerçekten bir geçitti!

Filo boğazın içine girdi, ama yolculuk son derece tehlikeliydi. Kayalıkların arasından geçiyorlardı. Magellan aradıkları geçitin bu olduğunu anlamıştı. Yeni bir keşif için üç gemisini daha öncü yolladı. Bu gemiler de birkaç gün sonra müjdeyle döndüler: Bir buruna ulaşmışlar ve okyanusu görmüşlerdi. Magellan bu buruna İstek Burnu adını verdi.

28 Kasım 1520'de Magellan ve adamları Büyük Okyanus'a açıldılar. Magellan denizcilik tarihinin en büyük seferlerinden birine başlarken Büyük Okyanus'un dünyanın üçte birini kapladığını bilmiyordu. Bu yolculuk Magellan'ın en zorlu yolculuğu olacaktı.

Günler geçtikçe açlık ve hastalık tehlikeleri de başgösteriyordu. Taze meyva ve sebze yoksunluğunda tayfaların etleri gevşemeye başladı. Adamların çoğunluğu kanama geçiriyor, dişleri dökülüyor ve gün geçtikçe hastalığa karşı direnme güçleri azalıyordu. Markiz Adaları'na ve Tahiti'ye ulaşıncaya kadar bisküvi artıkları, solucan, deri ve gemideki fareleri yiyerek yaşamlarını sürdürebildiler.

Bu arada iki kez karayı gördüler. İlk gördükleri küçük bir adacıktı. İkinci gördükleri ise çevresinde köpek balıklarının cirit attığı adacıklardı. Burada avlanmak çok tehlikeliydi, daha doğrusu tayfaların balık avlayacak güçleri kalmamıştı.

Bu çok kötü koşullara karşın Magellan'ın umudu sönmüyordu. Adamlarının hepsi de ergeç karaya ulaşacaklarına inanıyorlardı. Sonunda 6 Mart 1521'de Molük Adaları'nın kuzeyindeki Guam adasını gördüler. Ama başlarına gelen belalar sona ermemişti. Bu kez adanın yerlileriyle karşı karşıya gelmek zorunda kaldılar. Yerliler gemilerin yedek filikaları dahil birçok eşyayı çalmışlardı.

Magellan meslektaşlarının çoğunun tersine, vardığı yerlerdeki yerlilerle iyi geçinmeye çalışırdı. Ama bu kez karşı koymak zorunda kalmışlardı. Adamlarına çevrede dolaşan yerlilerin kayıklarına ateş açılmasını buyurdu ve yanına 40 kadar adamını alarak, yerlilerin köyüne

saldırıya geçti. Yerliler çaldıkları yiyecekleri ve kayığı burada saklamışlardı. Sonunda Magellan ve adamları gemilerine binerek geri döndüler. Magellan'ın filosu bir hafta sonra Samar Adası'na ve Filipinler'e ulaştı. Homonhom adını verdikleri bir adanın açıklarında demir attı.

Gemilerin tayfaları ilk kez taze meyva, temiz suya kavuştu. Adanın yerlileri çeşitli armağanlara karşılık onlara yiyecek ve içecek verdi. Aylar süren yolculukların sonunda burası sanki bir cennet gibiydi.

Bir hafta sonra Magellan en kötü durumdaki adamının bile iyileştiğini görerek rahat bir soluk aldı. Büyük gemici bu sevimli adalıların hükümdarını görmek istediğini söyledi. Rajah Calambu adlı bu yerliyle o kadar iyi anlaştı ki kan kardeşi bile oldu. İki şef bileklerini kestiler ve kanlarını birbirine karıştırdılar. Bunun arkasından adada büyük şölenler ve şenlikler başladı. Gemiciler için en güzel günler sürüyordu.

Ama bu güzel günlerin arkasından onları felâketlerin beklediğini nerden bileceklerdi?

MEKTUP ARKADAŞI

Türkiye'nin her yöresinden yeni arkadaşlar edinmek ister misiniz? Bize adınızı, adresinizi, nelerle ilgilendiğinizi kısaca yazın. Bu köşede yayımlayalım...

- SEYHAN ASAN: Yaşım 14. Kitap okumayı, gezmeyi ve şiir yazmayı severim. Şiir yazan yaşıtlarımla yazışmak istiyorum.
  Adres: Çay mah. Saim tut sok. No: 17 Düzce – BOLU
- KAGAN ZİYA BAYÜLKEN: Yaşım 12. Bo zamanlarımda müzik dinlemeyi, kitap okumayı ve spor yapmayı severim. Ayrıca otomobillere, uçaklara ve deniz motorlarına büyük merakım vardır. Yazışmak istiyorum.
  Adres: Cevdet Paşa cad. Mercan ap. No: 164/1 Küçük Bebek – İSTANBUL
- ZUHAL KÜÇÜKKİPER: 10 yaşındayım. Kitap okumayı, müzik dinlemeyi, pul biriktirmeyi severim. Arkadaşlarımla yazışmak istiyorum.
  Adres: Yıldız Yenimahalle, Fırın sok. Aydın ap. No: 42 D. 10 Beşiktaş – İSTANBUL
- VELİ DEMİRAK: 13 yaşındayım. Futbol ve basketbol oynamayı severim, poster biriktiririm. Roman okumayı, müzik dinlemeyi severim. Yazışmak istiyorum.
  Adres: Merkez Ortaokulu Sınıf 2–A No: 94 Gazipaşa – ANTALYA
- AYHAN ÖZKAL: Yaşım 14. Pul, yabancı para, kartpostal biriktiririm. Ayrıca sinemaya gitmeyi severim. Her yöreden yaşıtlarımla yazışmak istiyorum.
  Adres: Türközü Bağ. Eski son durak Şişkindere mah. No: 620 ANKARA
- ELVAN TEKEMEN: 12 yaşındayım. Boş zamanlarımda resim yapar, kitap okurum. Kart, pul, peçete koleksiyonu yaparım. Yazışmak istiyorum.
  Adres: Bahçelievler mah. İstanbul cad. No: 20 BOLU
- ŞİNASİ ÇİFTÇİ: Yaşım 15. Almanya'da öğrenciyim. Boş zamanlarımda müzik dinlemeyi, futbol seyretmeyi, kitap okumayı ve pul biriktirmeyi severim. Yaşıtlarımla yazışmak istiyorum.
  Adres: 85 63 Schnaittach Bayreuther str. 9 ALMANYA
- MUSTAFA KANCAK: Yaşım 14. Dergi okumayı severim. Pul ve piyango koleksiyonu yaparım. Dergi okuru arkadaşlarla yazışmak istiyorum.
  Adres: Kemer Çeşme mah. Hayat sok. No: 3 BURSA
- AYDIN YALÇIN: Yaşım 14. Boş zamanlarımda pul biriktirir, kitap okur, müzik dinlerim. Yazışmak istiyorum.
  Adres: Mudanya asfaltı, Sırameşeler No: 186 BURSA
- AYLİN ÜLTAY: Yaşım 10. Kitap okumayı, çeşitli müzik aletleri çalmayı, yüzmeyi çok severim. Ayrıca kartpostal ve pul biriktiririm. Yaşıtlarımla yazışmak istiyorum.
  Adres: Lise sok. Saadet ap. No: 16/12 Pendik – İSTANBUL
- CEREN OKUR: Yaşım 11. Kitap okumayı, yüzmeyi, şarkı söylemeyi, spor yapmayı, gezmeyi, şiir yazmayı severim. Çeşitli illerden arkadaşlarla yazışmak istiyorum.
  Adres: Namık Kemal cad. 65 sok. Nilgün ap. D: 13 İSKENDERUN
- ÖZLEM UZUNÖZ: Yaşım 11. Pul, kartpostal koleksiyonu yaparım. Bisiklete binmeyi, okumayı ve radyo dinlemeyi severim. Yaşıtlarımla yazışmak istiyorum.
  Adres: İstiklal man. Güney cad. No: 19 Şereflikoçhisar – ANKARA
- FİRUZAN YÜKSEL: Yaşım 11. Şiir yazmayı ve müzik dinlemeyi severim. Boş zamanlarımda kitap okurum, pul koleksiyonu yaparım. Yaşıtlarımla yazışmak istiyorum.
  Adres: Dumlupınar mah. Topaloğlu Sok. No: 3/A Fatsa – ORDU
- GÜVEN SERT: Yaşım 14. Boş zamanlarımda pul koleksiyonu yaparım, futbol oynarım, müzik dinlerim, resim yaparım, kitap okurum. Dergi okurlarıyla yazışmak istiyorum.
  Adres: Seramik mah. Süleyman Şahin sok. No: 23 Çan – ÇANAKKALE
- AYHAN TERZİ: Yaşım 14. Pul, kartpostal ve taş biriktirmeyi severim. Boş zamanlarımda dergi okurum. Yaşıtım kız ve erkek arkadaşlarla yazışmak istiyorum.
  Adres: İhsaniye mah. Tavil Mehmet Paşa cad. No: 67 D: 2 BOLU
- MUSTAFA YURTTAŞ: Yaşım 11. Bisiklete binmeyi, pul biriktirmeyi, kitap okumayı, spor yapmayı severim.
  Adres: Şenlik mah. Köklü sok. Doğan ap. 38/4 Keçiören – ANKARA
- TEVFİK YOLDAŞ: Yaşım 14. Pul ve pul broşürü biriktiriyorum. Eski para koleksiyonu yapıyorum.
  Adres: TRT sok. Arzu ap. Kat 1 DİYARBAKIR
- YILMAZ ÇELİK: Yaşım 11. Pul biriktirmeyi, spor yapmayı, oyun oynamayı, müzik dinlemeyi severim. Yaşıtlarımla yazışmak istiyorum.
  Adres: Gülistan mah. 2876 sok. No: 4 İSPARTA
- NİLGÜN SALDUZ: Yaşım 13. Pul ve peçete biriktiriyorum. Yazışmak istiyorum.
  Adres: Nalbantoğlu mah. Taşkapı sok. Hacı şuayip ap. Kat: 2 D: 6 BURSA

OKURDAN OKURA

ORMAN

Orman yemyeşil ağaçlarıyla
Ferahlatır gönlümüzü
Baharda süren filizleriyle
Umut taşır yüreğimize

Orman süsüdür yurdumuzun
Dal dal yaprak yaprak
Bir dua gibi savrulur göğe
Serinletir içimizi

Yaş ağaç kesme dostum
Onun da kanı vardır
Kıyma güzel fidana
Onun da canı vardır

ELİF DALYANCI

BEN BİR TURİST'İM

Çıktım önasyadan bir ülkeye
Asya'nın yaprak, yaprak
Açan gülüne
Tabiatla kaynaşan tarihe
Kıyıların güzelliğine
Hayran kaldım birdenbire
Efes'le, Bergama'yı
Edremit'i, Ayvalığı
Hepsini, hepsini gezdim
Güzellikler diyarı
Sevgiyle kucakladı beni

VOLKAN İBRİŞİMOĞLU

ÇIKARTIR MI ?

Küçük Ayşe biraz üşütmüştü. Annesi hemen bir doktor çağırdı.

Doktor Ayşe'nin derecesini aldı. Sonra da:

— Dilini çıkart bakayım kızım... dedi.

Ayşe şeytanca güldü, ve şu cevabı verdi;

— Yaaa, size dilimi çıkarayım da sonra annem benim kulağımı çeksin değil mi?

ÇAĞIL İŞCAN

KARDEŞLİK VE BARIŞ

İnsanlar neden birbirlerine düşmandır,
Neden bırakmazlar kavgayı döğüşü
Neden bırakmazlar insan öldürmeyi
Neden birbirlerine kin duyarlar
Neden, neden özgür olmazlar
Neden kardeşlik barış ilkesine uymazlar
Neden, neden birbirlerine kin duyarlar

EBRU AKKUŞ

OKURDAN OKURA

OKURDAN OKURA

Bu, sizin sayfanız... Şiirlerinizi, resimlerinizi, öykülerinizi, kısa yazılarınızı ve kendi fotoğraflarınızı bekliyoruz...

İLKBAHAR GELDİ İLKBAHAR

İlkbahar geldi,

Canlılar kış uykusundan
Neşeli uyandı
Ağaçlar tomurcuklandı
Kuşlar çoğaldı
Bütün yamaçlar adeta
Yeşile boyandı
İLKBAHAR GELDİ İLKBAHAR

Kışlık elbiseler

Bir köşeye toplandı
Yazlık elbiseler
Ortalığı kapladı
Güneş açarken
Bütün canlılar
Neşelenmeye başladı
İLKBAHAR GELDİ, İLKBAHAR

KENAN GEDİKOĞLU

KİTAPLARIM

Benim güzel kitaplarım
İçleri bilgi dolu
Kimi renkli kimi renksiz
Kimi resimli kimi resimsiz
Benim güzel kitaplarım

Bir sürü çeşitlidir kitaplarım
Hepsi bilgi dolu
Kimi hikâye anlatır
Kimi bilgi anlatır
Benim güzel kitaplarım
İçleri bilgi doludur

ASLIHAN ÖKSÜZOĞLU

UZAK OLMA

Kavga etsen, kızsan bile.
Giderse özlersin yine
Uzak olma
Uzak yaramaz sana

Gitmesini istesen
Sonra ihtiyacın olsa
Boşuna üzülme
İstemiştin bir kere

Geleceğine yakın
İyi olmaya söz verirsin
Ama gelir
Tutamaz savunursun kendini

GÜL GÜRBÜZER

Resim : AYŞEGÜL İNAN

ÜÇ MELEK

Biz üç güzel meleğiz
Annemizi severiz
Annem bizi severse
Yanağından öperiz

Biz üç güzel meleğiz
Yaramazlık ederiz
Annem bizi döverse
Özürleri dileriz

Biz üç güzel meleğiz
Babamızı severiz
Babam bizi severse
Oyuncaklar isteriz

BİLBAŞAR AKMAN

TİRE

Kuşların öttüğü
Çiçeklerin açtığı
Derelerin aktığı
Güzel Tire

İzmir'in bir ilçesi
Güzellikte birinci
Orda doğan bir insan
Her zaman mutlu bir kişi

Orda yaşayan
Bir insan
Her zaman
Neşeli ve umutlu

PINAR ALTANİL

İLKBAHAR

Erikler çiçek açtı
Kuşlar hep cıvıldaştı
Güneş gülücükler saçtı
Yine geldi ilkbahar

Dağlar dolar çiçekle
Çocuklar koşar zevkle
Tarlada bereketle
Yine geldi ilkbahar

Yavruladı sarı inek
Her tarafta düğün dernek
Sevinerek, üzülerek,
Yine geldi ilkbahar

YASEMİN ZEYBEK

* BİR ÖYKÜ
KÜÇÜK ŞEYHMUS

Şeyhmus o gün de erken kalktı. Hep gün ışımadan kalkar, koşa koşa karşılarındaki kurak tepeyi aşar, yol kenarına çıkarak, gelip geçen arabalardan gazete isterdi. Hızla geçen arabalara elindeki gazete parçasını göstererek, "gazete gazete verin" diye bağırırdı. Kimisi ne demek istediğini anlar, gazete atar, kimisi de bomboş gözlerle bakar geçerdi.

Dokuz yaşındaydı Şeyhmus. Anası babası yoksuldu. Bir göz evde otururlar, yağ kandilinin ışığında yemeklerini yerlerdi. Onu da bulurlarsa... Üç kardeşi, daha vardı. Aslında bir de Ümmü vardı. Ama üç ay önce Çukurova'da ölmüştü. Çok ağlamıştı Şeyhmus. Çare değildi ki ağlamak. Okumalıydı. Neyle okuyacaktı. Yoksuldular.

Kentten gelenlerden bazen duyardı. Okula giden çocukların siyah önlük giyip, beyaz yaka taktıklarını. Büyük bir özlem duyardı. Gözlerini kapar, kendini onların yerine kordu.

Şeyhmus koşarak tepeyi aştı. Hava sıcaktı. Yakıyordr ortalığı. Parlayan asfaltın üzerinde arabalar bir o yana, bir bu yana gidip geliyorlardı. koynundan, özenle katlayıp sakladığı gazete parçasını çıkardı arabalara sallamaya başladı. Birisi atmadı, ikisi atmadı... İşte şu şu attı gazeteyi... Koştu yola, açtı karnı. Başı dönüyordu. "Okumalıyım çok şey öğrenmeliyim" diye ağzından sözcükler düştü. Kulakları uğulduyor, hiçbir şey duymuyordu. Gelen kamyonu görmemişti.

Şeyhmus öldü. Üzerine o atılan gazeteleri örttüler. Gazetede büyük harflerle şu yazıyordu:

"Yirmi üç Nisan Çocuk Bayramı Kutlu Olsun."

ERGUN ÇELİK

kazlar

BİP®

Bip bip, bip. . . . bip. . . .
Çocuklar sizinle tanışalım.
Bip benim adım.
Yeni ve üstün yapıştırıcıyım
Size biraz özelliklerimden söz edeyim.
Ambalajım, özel plastikten yapılmıştır.
Dayanıklı, esnektir.
Beni patlatamazsınız.
Kapağım tüpümün ağzını iyice kavrar.
Kapalıyken havayla temas etmem.
Bu yüzden kurumam.
İsterseniz akarım, isterseniz akmam.
İstemediğiniz yere asla bulaşmam.

Benimle zevkli çalışırsınız.
Plastik yapıştırıcıyım,
Kuruyunca şeffaflaşırım.
Bundan sonra birlikte olacağız.
Pamuk Prenses ve Yedi Cücelerim'den
dilediğinizi alın.
Masal serisini tamamlayın.
Boşalan tüplerimi sakın atmayın.
Birlikte neler neler oynayacağız.

BİP
"yeni ve üstün yapıştırıcı"

DENGE A.Ş. · Abdülhakhamit Cad. 16/5 TAKSİM Tel: 44 64 24-43 70 12-44 61 36

ASA

"Faiz" nedir bilenler parmağını kaldırsın!

İnsanlar çalışıyor,
para kazanıyorlar...
Peki, para çalışmaz mı?
Para, para kazanmaz mı?

Elbette kazanır.
Yeter ki siz çalıştırın.

Para, bankada çalışır.
Paranın kazandığı paraya,
bankacılık dilinde
"faiz" diyoruz.

Önemli olan, parayı,
en yüksek faizle çalıştırmaktır.
Pamukbank, her zaman
en yüksek faizi verir.

Diyelim, bugün
Pamukbank'a 1.000 TL yatırdınız.
Ya da, sizin adınıza büyükleriniz
10.000-25.000 TL yatırdılar.
Bakalım bu paralar
ne kadar sürede
ne kadar büyüyor:

ANAPARA(TL)	1. YIL	2. YIL	3. YIL	4. YIL
1.000.—	1.260.—	1.582.40	1.975.73	2.447.73
10.000.—	12.180.—	14.778.56	17.834.46	21.379.31
25.000.—	30.300.—	36.617.60	44.047.10	52.665.32
50.000.—	60.500.—	73.016.—	87.734.82	104.808.64
100.000.—	120.900.—	145.812.80	175.110.26	209.095.31

Tablodan da anlaşıldığı gibi,
Pamukbankta paranız
çok para kazanır...
4 yılda iki katını da aşar.

"İyi", değil mi?

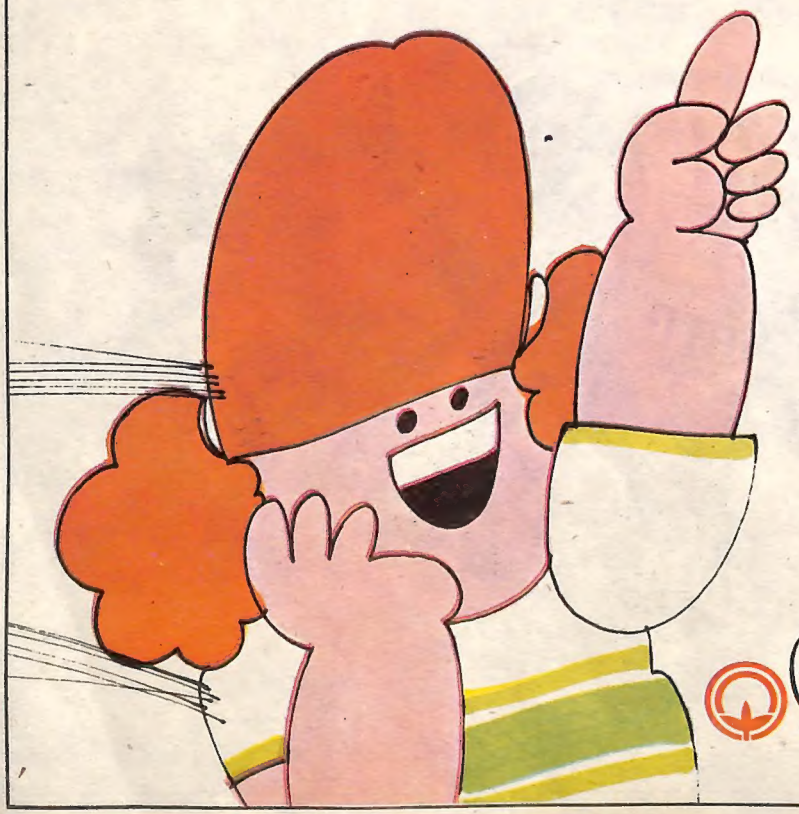

PAMUKBANK
iyi bankadır